

การศึกษาท่อนวัยเรียนของประเทศต่าง ๆ

การศึกษาท่อนวัยเรียนของประเทศอังกฤษและเวสต์

ออสติน (Gilbert R. Austin) ได้กล่าวถึงการศึกษาท่อนวัยเรียนในประเทศอังกฤษดังนี้

ความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กท่อนวัยเรียนโดยอนหลังไปถึงผลงานของโรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) ซึ่งเป็นนักปฏิรูปสังคมที่สำคัญบุคคลหนึ่ง ในปี ค.ศ. 1816 โอเวนได้เปิดสถานศึกษาสำหรับเด็กที่เรียกว่า Infant School ขึ้นที่นิว ลามาร์ค มิลล์ (New Lamark Mills) ในสกอตแลนด์ ซึ่งเขาได้ตั้งชื่อว่า "สถาบันพัฒนาบุคลิกภาพ" และกฎหมายอีกอันหนึ่งที่ทำให้การศึกษาสำหรับเด็กท่อนวัยเรียนได้รับความสำคัญในประเทศอังกฤษคือ กฎหมายอุตสาหกรรม (Factory Act) ในปี ค.ศ. 1819 ซึ่งห้ามจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 9 ปีในโรงงาน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาไม่มีสถานที่ดูแลเด็กขณะที่บิดามารดาต้องออกไปทำงาน¹

ในปี ค.ศ. 1855 มีบุคคลหลายคนได้นำวิธีการและคำสอนของเฟรเดอริค (Friedric Froebel) เขามาในประเทศอังกฤษและเวสต์ และหลักการของเฟรเดอริคได้รับการยอมรับอย่างมาก ถึงกับมีการตั้งสมาคมเฟรเดอริคขึ้นมา ผู้นำของสมาคมได้มีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งและจัดหลักสูตร Nursery School ขึ้นในเวลาต่อมา²

¹Gilbert R. Austin, Early Childhood Education (New York : Academic Press, 1976), p. 77.

²Ibid.

การศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศอังกฤษไม่ได้ใช้คำว่า Kindergarten เหมือนประเทศอื่น ๆ หากเรียกว่า Nursery Education และเรียกสถานที่ให้การศึกษาระดับนี้ว่า Nursery School ทั้งนี้ในศตวรรษที่ผ่านมานี้ของตระกูลแมคมิลแลน (Macmillan) คือ มาร์กาเร็ต (Margaret) และราเชล (Rachel) ได้ทำการทดลองการให้การศึกษสำหรับเด็กโดยร่วมมือกับทางโรงพยาบาล จึงเป็นต้นกำเนิดของคำว่า Nursery School¹

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้รายงานเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กอนุวัยเรียนในประเทศอังกฤษและเวลส์ ดังมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

การจัดการศึกษาอนุวัยเรียนในสมัยศตวรรษที่ 19 ในประเทศอังกฤษนั้นมีลักษณะสำคัญหรือเรียกได้ว่า เนื่องมาจากสาเหตุใหญ่ ๆ 2 ประการคือ

1. การจัดโรงเรียนเด็กเล็กตามแผนของ เฟรชเบล ซึ่งสนับสนุนการให้การศึกษแก่เด็กด้วยวิธีเล่น โรงเรียนแบบนี้จัดไว้สำหรับเด็กของชนชั้นกลาง
 2. การจัดสถานศึกษาให้แก่เด็กวัย 3 - 4 ขวบ อันเกิดจากแรงผลักดันทางคามมนุษยธรรมบวกกับความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป นั่นคือในระยะหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมอันมีผลให้พ่อแม่ที่มีลูกยังเล็กที่เป็นชนชั้นต่ำส่วนใหญ่พากันออกไปทำงานและทิ้งให้ลูกอยู่กันเองตามลำพัง ซึ่งส่วนมากก็ออกวิ่งเล่นกันตามถนน จนมีผู้ใจบุญไม่อาจดูคายอยู่ได้ จึงหาทางสนับสนุนให้รับเด็กเหล่านี้ (โดยมากอายุ 3 - 5 ขวบ ซึ่งต่ำกว่าอายุเกณฑ์บังคับเข้าเรียนในชั้นประถม) เข้าไปเรียนรวมอยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนต้น
- ตามสถิติของปี ค.ศ. 1906 มีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ เข้าไปนั่งเรียนในชั้นประถมศึกษา

¹Richard Wynn, Chris A. De Young and Joanne Lindsay Wynn, American Education, p.112.

ประมาณ 600,000 คน หรือประมาณ 40 % ของเด็กอายุคราวเดียวกันในขณะนั้น¹

สภาพดังกล่าวมีได้เป็นอยู่เช่นนั้นตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากการสำรวจพบว่า การจัดเด็กกลุ่มดังกล่าวให้อาศัยอยู่กับเด็กประถมนั้น ไม่ก่อให้เกิดผลทางสติปัญญาแก่เด็กเลย จึงได้มีผู้เสนอให้แยกเด็กพวกนี้ออกมาต่างหาก และให้จัดตั้งสถาบันขึ้นมาใหม่สำหรับเด็กกลุ่มนี้โดยเฉพาะ (โรงเรียนที่รัฐบาลตั้งขึ้นใหม่ในภายหลัง เพื่อรับเด็กวัย 3 - 5 ขวบ จึงให้ชื่อว่า (Nursery School) เมื่อประมาณ ค.ศ. 1907 รัฐบาลขณะนั้นดำเนินการตามข้อเสนอประการแรก นั่นคือ ไม่ยอมให้โรงเรียนประถมรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ เข้าไว้ในชั้นเรียนอีกต่อไป แต่ขณะเดียวกันก็ไม่สามารถจะสร้างโรงเรียนสำหรับเด็กเล็ก ๆ ได้ เนื่องจากไม่มีงบประมาณมากพอ จนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้หญิงจำเป็นต้องออกทำงาน นอกบ้านแทนผู้ชายที่ออกสงคราม รัฐบาลจำเป็นต้องสร้างโรงเรียนเด็กเล็กขึ้นมา เพื่อช่วยรับเด็กวัย 3 - 5 ขวบ ระยะเวลาเองปรากฏว่ามีการขยายโรงเรียนเด็กเล็กมากขึ้นกว่าปี ค.ศ. 1939 ถึง 15 เท่า สาเหตุหนึ่งที่รัฐไม่พยายามที่จะเปิดโรงเรียนเด็กเล็กในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็คือ นโยบายที่ไม่สนับสนุนให้สตรีออกทำงานนอกบ้าน ถ้าไม่มีความจำเป็นจริง ๆ นั้นเอง ยิ่งเมื่อเปลี่ยนรัฐบาลกลับเป็น Conservative Party นโยบายก็ยังไม่ส่งเสริมให้สตรีออกไปทำงานนอกบ้านยิ่งขึ้น เนื่องจากเห็นความสำคัญของมารดาผู้ดูแลเด็กที่บ้านมากกว่า ประกอบกับขณะนั้นเกิดมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการศึกษาภาคบังคับว่าจะต้องมีความสำคัญเป็นอันดับแรก ดังนั้นนับตั้งแต่ ค.ศ. 1956 เป็นต้นมา การศึกษาสำหรับเด็กเล็กจึงไม่ได้รับการขยายอีกเลยในระดับท้องถิ่น ใน ค.ศ. 1964-1965 มีการเพิ่มโรงเรียนเด็กเล็กขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แต่ไม่มากนัก และใน ค.ศ. 1968 ก็ได้เริ่ม

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัย และบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522), ไม่เรียงหน้า.

โรงเรียนเด็กเล็กขึ้นสี่ก เพื่อช่วยครอบครัวที่ยากไร้¹

เกี่ยวกับการจัดให้มีสถานที่เรียนและจำนวนนักเรียนที่คาดว่าจะเข้าเรียนนั้น ได้มีการคาดคะเนว่าจะมีสถานที่ที่จะจัดเป็น Nursery School ถึง 300,000 แห่งในประเทศอังกฤษและเวลส์ ภายใน 10 ปี (นับตั้งแต่ 1970) และรัฐได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่า เด็กอายุ 4 ขวบ ถึง 90% และเด็กอายุ 3 ขวบ 50 % ควรจะได้เข้าไปอยู่ใน Nursery School ซึ่งก็หมายความว่า เด็กอายุ 4 ขวบประมาณ 750,000 คน และเด็กอายุ 3 ขวบประมาณ 375,000 คน จะต้องเข้าอยู่ใน Nursery School ในปี 1980²

การจัดโรงเรียนสำหรับเด็กเล็ก (Nursery Schools) หรือชั้นเด็กเล็ก (Nursery Classes) ทั้งหมด อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการศึกษาและวิทยาศาสตร์ของประเทศ พร้อม ๆ กันนี้ก็ได้ออกให้มีบริหารค่านวันเลี้ยงหรือดูแลเด็กเล็กเพื่อสนองความต้องการของสังคมเพิ่มขึ้นอีกหลายแบบ เช่น สถานเลี้ยงดูแลเด็กเล็กในเวลากลางวัน (Day Nursery) เป็นต้น บริการดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการสาธารณสุข และสวัสดิการสังคม ในระดับรัฐบาลกลาง และดำเนินการโดยหน่วยงานค่านบริการสังคมในระดับท้องถิ่น อย่างไรก็ตามบริการประเภทนี้มีน้อยมากจนเกือบจะเรียกได้ว่าไม่เพียงพอกับความต้องการของพ่อแม่ที่มีความจำเป็นของฝากลูกไว้กับสถานดูแลเด็กประเภทนี้ ทั้งนี้จึงเกิดมีบริการใหม่เพิ่มมาอีกที่จัดโดยองค์การอาสาสมัครที่เห็นความจำเป็นในเรื่องนี้หรือมีเดันที่จัดโดยพ่อแม่ของเด็กเอง บริการดังกล่าวเรียกว่า Pre - School Play Groups การดูแลควบคุมมาตรฐานของสถานบริการประเภทนี้อยู่ภายใต้กระทรวงสาธารณสุข และ

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัยและบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา, ไม่เรียงหน้า.

²Gilbert A. Austin, Early Childhood Education, p.81.

สวัสดิการสังคม ผู้ที่อาศัยบริการประเภทนี้ ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่ไม่สามารถหาโรงเรียน
 เด็กเล็กให้ลูกคนใดในระยะหลัง ๆ ที่ความต้องการและความจำเป็นของสตรีในการออกไป
 ทำงานนอกบ้านมีเพิ่มขึ้นมากมาย บริการเลี้ยงดูเด็กก็ค่อยๆ ขยายออกไปเป็นแบบสถานดูแลเด็ก
 ในเวลากลางวันซึ่งคล้ายกับ Day Nursery ที่กล่าวมาแล้ว หรือมักก็เป็นบ้านหรือสถาน
 รับเลี้ยงเด็กอย่างไม่ถูกระเบียบทางราชการนัก (Child Minders) บริการ 2 ประเภท
 นี้ จะสนองความต้องการของชนระดับทำงานและที่ต่ำกว่านั้นเป็นหลัก¹

การศึกษาภาคบังคับในประเทศอังกฤษและเวลส์เริ่มจากอายุ 5 ปี ซึ่งนับว่าเกณฑ์
 อายุต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ ในโลก ซึ่งส่วนใหญ่จะกำหนดอายุเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ 6
 หรือ 7 ปี² และการให้การศึกษาในระดับนี้ ถ้าเป็นโรงเรียนของรัฐบาลจะไม่ต้องเสียค่า
 ใช้จ่ายแต่อย่างใด และยังให้สิทธิพิเศษแก่เด็กบางประเภท เช่น เด็กนอกสมรสที่มารดา
 ต้องทำงาน เด็กในครอบครัวที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง เด็กที่มาจากครอบครัวใหญ่ที่ให้การ
 ดูแลไม่ทั่วถึง เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยุงเหยิง รุนว้าย เด็กเหล่านี้จะได้สิทธิพิเศษในการ
 เข้าศึกษาใน Nursery School ก่อนเด็กประเภทอื่น²

อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาที่จัดให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบในประเทศอังกฤษ
 และเวลส์นั้น ไม่ได้ถือว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับ อาจจัดเป็น Nursery Schools ที่เป็น
 เอกเทศ หรือจัดเป็น Nursery Classes ที่ควบคู่ไปกับโรงเรียนประถมศึกษาก็ได้ บาง
 แห่งเอกชนอาจเป็นผู้จัด ซึ่งมีการเก็บเงินสำหรับผู้ปกครองการฝากลูกให้เข้าเรียน ในส่วน
 ของโรงเรียนรัฐบาลนั้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นในปี ค.ศ. 1975 มี Nursery
 School ทั้งสิ้น 600 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนเกือบ 50,000 คน (รวมทั้งเด็ก

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลลง
 การวิจัยและบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมในประเทศออสเตรเลีย นิวซี-
 แลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา, ไม่เรียงหน้า.

²Ministry of Education in Japan, Educational Standards in
 Japan ([n.p.], 1977), p. 10.

³Gilbert R. Austin, Early Childhood Education, p. 97.

ที่มาเรียนนอกเวลาด้วย) และมี Nursery Classes ถึง 2,800 ชั้น ที่จัดอยู่ในโรงเรียน
ประถม และมีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ จำนวนกว่า 110,000 คน ประมาณ 3 ใน 4 ของ
เด็กเหล่านี้จะเรียนเฉพาะครึ่งวัน นอกจากนี้ยังมีเด็กเรียนเกือบ 300,000 คน (รวมทั้งเด็ก
นอกเวลา) ที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์การศึกษากาตบังคับที่เข้าอยู่ใน Infant Classes ที่จัด
ในโรงเรียนประถมศึกษา¹

โครงการที่จะจัดให้มี Nursery Schools และ Nursery Classes ในชน
เมืองเพื่อสนองความต้องการของสังคมได้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1968 ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่
บรรจุอยู่ในแผนการศึกษาชาติในการที่จะช่วยเหลือบุคคลที่อยู่ในเขตชานเมืองที่กล่าวข้างต้น
ซึ่งตามด้วยการขยายงานด้าน Nursery Education ได้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1974
จุดมุ่งหมายก็คือ เพื่อให้ให้การดูแลเด็กทั้งหมดที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ปีที่พ่อแม่ต้องการจะ
ให้ลูกของตนได้รับประสบการณ์ในระดับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่
สมบูรณ์²

กล่าวโดยสรุป การให้การศึกษแก่เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศอังกฤษและเวลส์
สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทที่ให้การศึกษาค้นคว้าแก่ Nursery
School, Nursery Class และ Infant Class อีกประเภทหนึ่งเป็นบริการเพียง
เพื่อให้การดูแลเด็ก โดยไม่มีหลักสูตรทางการศึกษารวมอยู่ด้วย ได้แก่บริการเลี้ยงดูเด็กใน
เวลากลางวัน (Day Nursery หรือ Day Care) Pre-School Play Groups และ
สถานรับเลี้ยงเด็กตามบ้าน (Child Minders) การจัดบริการประเภทแรกอยู่ในความ
รับผิดชอบของส่วนการศึกษาและวิทยาศาสตร์ในระดับรัฐบาลกลางทุกอย่าง แต่บริการประเภท
หลังอยู่ในความดูแลของกระทรวงสาธารณสุข และสวัสดิการสังคมทั้งในระดับกลางและระดับ
ท้องถิ่น

¹Education Organization, The Educational System of England and Wales (London: Informative Division Department of Education and Science, 1977), p.11.

²Ibid., p.12.

การศึกษาภาคอนุวัยเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา

ริชาร์ด เวน (Richard Wynn) และเพื่อนร่วมงานได้กล่าวถึงการศึกษาภาคอนุวัยเรียนในสหรัฐอเมริกาพอสรุปใจความสำคัญได้ดังต่อไปนี้

Nursery School ในอเมริกา เปิดเป็นครั้งแรกโดยโรเบิร์ต ดี โอลเวน (Robert D. Owen) ที่นิว ฮาร์โมนี (New Harmony) ในรัฐอินเดียน่า ในปี ค.ศ. 1826 และในปี ค.ศ. 1919 Nursery School ของรัฐก็ได้อุบัติขึ้นเป็นครั้งแรก โรงเรียนเด็กเล็ก (Nursery School) ในระยะแรก ๆ จะเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ มหาวิทยาลัยให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้ง เพื่อเป็นที่แหล่งทดลองในด้านการสอน หรืออาจจะกล่าวได้ว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับโรงเรียนสาธิตนั่นเอง และได้มีการสร้าง Laboratory School เพื่อที่จะเตรียมครูที่จะออกไปสอนเด็กเล็ก ต่อมาคามี Nursery School ของเอกชนที่ได้อุบัติขึ้นอีกมากมาย เช่นเดียวกับ Nursery School ของรัฐที่ได้ขยายออกไปเช่นกัน ในปี 1930 เป็นปีที่สหรัฐอเมริกาประสบกับภาวะเงินฝืดผู้คนอดอยาก รัฐบาลกลางของยื่นมือเข้าไปให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาแก่เด็กยากจนเหล่านี้ และสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็มีมีส่วนช่วยให้ Nursery School ในอเมริกาเติบโตขึ้น เนื่องจากผู้เป็นมารดาต้องไปเข้าโรงงานทำอาวุธ สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้ Nursery School ในอเมริกาทวีจำนวนมากขึ้นก็คือ "กฎหมายการให้ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ" Economic Opportunity Act" ในปี ค.ศ. 1965 กฎหมายนี้ให้เงินทุนแก่โรงเรียนของรัฐและสมาคมต่าง ๆ เพื่อจัดการศึกษาให้แก่เด็กอนุวัยเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และนี่คือจุดเริ่มต้นของโครงการ Head Start โครงการดังกล่าวได้เป็นที่กล่าวขวัญกันทั่วโลกว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในศตวรรษนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ โครงการนี้สามารถช่วยเหลือเด็กได้ถึงปีละ 500,000 คน กฎหมายในระดับประถมและมัธยมก็ได้มีส่วนช่วยให้การศึกษาสำหรับเด็กอนุวัยเรียนเจริญก้าวหน้าขึ้นเช่นกัน และสิ่งที่การศึกษาในระดับอนุวัยเรียนยึดมั่นก็คือ การให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนก่อน และในปี 1976 จำนวน

1 ใน 3 ของเด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 7 ปี จะเข้าเรียนในโครงการ

จากโครงการ Head Start ที่เริ่มขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1965 เปรียบเสมือนโครงการนำร่องเพื่อนำไปสู่โครงการหนึ่ง คือ Follow Through ซึ่งโครงการนี้ทำให้การอนุบาลศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง

โรงเรียนอนุบาลแห่งแรกในสหรัฐอเมริกาตั้งขึ้นโดย นางคาร์ล ชูลส์ (Mrs. Carl Schurz) ในปี ค.ศ. 1855 ที่วอเตอร์ทาวน์ วิสคันซิน (Watertown Wisconsin) และหลังจากนั้น 4 ปี อลิซาเบท พีบอร์ดี (Elizabeth Peabody) และน้องสาว ก็ได้สร้างโรงเรียนขึ้นที่บอสตัน ซึ่งอลิซาเบท พีบอร์ดี นี้ ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญด้านการศึกษาในอเมริกาเป็นอย่างมาก

ในเรื่องเกี่ยวกับอนุบาลศึกษา บุคคลที่มีความสำคัญผู้หนึ่งคือ ซูซาน บล็อก (Susan Blow) เธอเป็นครูที่สนใจเกี่ยวกับการสอนระดับอนุบาลตามแบบของเฟรชเบล จึงได้เปิดโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกขึ้นที่ เซนต์หลุยส์ (St. Louis) และได้ประสบความสำเร็จอย่างมากทั่วประเทศ เธอจึงได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นเพื่อฝึกบุคคลที่จะมาเป็นครูอนุบาล โดยเฉพาะ

การศึกษาในระดับ Nursery School ที่ถือได้ว่ามาแล้วในตอนแรก ได้รับความยอมรับกันมากในปัจจุบัน และจำนวนเด็กที่เข้าเรียนได้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าจากที่ผ่านมา เมื่อก่อนถือว่า Nursery School เป็นเพียงสถานรับเลี้ยงเด็ก ไม่มีความสำคัญมากนัก ปัจจุบันความรู้สึกนี้ได้เปลี่ยนไป ทั้งนี้เนื่องจากผลงานวิจัยต่าง ๆ ได้ชี้ให้เห็นว่า ช่วงอายุระหว่าง 3 - 5 ปี เป็นระยะที่เด็กเกิดความคิดทางคณิตปัญญาสูงสุด และโรงเรียนมีส่วนช่วยให้พัฒนาการต่าง ๆ เจริญงอกงามขึ้น เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้ Nursery School เป็นที่นิยมกันมากขึ้นก็คือ เสรีภาพ และความเสมอภาคของสตรีมีมากขึ้น บรรดาผู้เป็นมารดาทั้งหลายต้องออกไปทำงานทำนอกบ้าน จึงจำเป็นต้องมีสถานสำหรับเด็กเหล่านี้ทั้ง Day Nursery และ Nursery School ถือได้ว่าเป็นการให้การศึกษาโดยทั่วไป และเป็นสวัสดิการทางบ้านสังคมด้วย เพราะออกแบบมาเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความยาก

ต้องทำงาน ประมาณ 50% ของหญิงที่แต่งงาน ต้องทำงานนอกบ้าน Day Nursery และ Nursery School จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญมากต่อครอบครัวชาวอเมริกันในปัจจุบัน ได้มีการทำนายล่วงหน้าไว้ว่า ในปี ค.ศ. 1980 จะมีมารดาประมาณ 6 ล้านคน ที่มีลูกอายุต่ำกว่า 6 ปี ดังนั้นจึงมีเด็กเป็นจำนวนมากที่ต้องการการดูแล

มี Nursery School หลายแห่งที่ออกแบบเหมือนกับ Day Care Center คือมีการเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ และส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เน้นในด้านวิชาการ แต่ก็มีหลายแห่งที่เน้นในเรื่องนี้ Nursery School ในอเมริกามีหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 5 แบบใหญ่ ๆ คือ

1. Nursery School ที่รวมอยู่ใน โรงเรียนประถมศึกษา การจัดการศึกษาแบบนี้เหมือนกับ การศึกษาในระดับอนุบาล และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป
2. ระบบการศึกษาบางแห่งได้จัด Nursery School อยู่ในหน่วยบริการของการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งรวมถึง Nursery, Kindergarten และการศึกษาในระดับประถม
3. มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาบางแห่งซึ่งได้จัดให้มี Nursery School อยู่ด้วย ซึ่งทำให้เด็กนักเรียนระดับเตรียมอุดมศึกษา ที่เรียนทางด้านคหกรรม หรือการศึกษาในคานส์คม ได้มีประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องของเด็ก
4. มหาวิทยาลัยบางแห่งจัดให้มี Nursery School เพื่อประโยชน์ในการที่จะเป็นแหล่งสาธิตสำหรับที่จะฝึกครูเพื่อออกไปสอนระดับนี้
5. Nursery School ที่จัดตั้งเป็นเอกเทศโดยไม่แอบแฝงอยู่ในสถานอื่น ๆ และส่วนใหญ่จะได้รับการอุดหนุนจากองค์การทางเอกชน สมาคมการสงเคราะห์ และจากผู้นุ่ปกครองของเด็กที่มาเข้าเรียน

Nursery School ในอเมริกาก็ได้รับการช่วยเหลือและดูแลจากองค์การต่าง ๆ ทั้งทางเอกชนและรัฐบาล ตัวอย่างเช่น Department of Health,

Education, and Welfare (HEW) Office of Child Development, Social and Rehabilitation Service, Office of Education เงินที่ใช้ในการอุดหนุนการศึกษาให้แก่เด็กก่อนวัยเรียน ในปี ค.ศ. 1976 เป็นจำนวนถึง 22 ล้านเหรียญ

ความก้าวหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของ Nursery School ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ก็คือ เอกชนได้ร่วมมือกันก่อตั้ง Nursery School เป็นจำนวนมาก โดยความช่วยเหลือของ โรงงานอุตสาหกรรมเอกชน โรงเรียนเด็กเล็กเหล่านี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน แต่ก็อยู่ในรูปแบบที่เรียกว่า Child Care Centers และในจำนวนโรงเรียนเหล่านี้มีอยู่ไม่น้อยที่จัดให้แก่ประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

แบบของ Nursery School อีกแบบหนึ่งก็คือ ผู้ปกครองร่วมมือกันก่อตั้งขึ้นมา โดยไม่คาดหวังผลกำไรแต่อย่างใด ค่าใช้จ่ายจะเรียกเก็บจากผู้ปกครองที่นำเด็กมาเข้าเรียน นอกจากนี้ผู้ปกครองและครูยังได้ร่วมกันวางแผน นโยบายในด้านการเรียนการสอน และอื่น ๆ อีกด้วย

ในค่านักสูตรของ Nursery School นั้น โดยทั่วไป หลักสูตรใน Nursery School เป็นหลักสูตรที่กว้าง เพราะจะคงวางแผนให้ตรงกับความต้องการของเด็กที่มีอายุระหว่าง 2 - 4 ขวบ

การศึกษาในระดับอนุบาล ขอบข่ายของการศึกษาในระดับอนุบาลนั้น จะคงมุ่งไปถึงการเรียนรู้ก่อนที่จะเริ่มเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่ว่าเด็กเหล่านั้นจะเคยเรียนใน Nursery School มากน้อยก็ตาม อายุที่จะเข้าเรียนในระดับอนุบาลนั้นจะประมาณ 4 - 5 ปี แต่ก็มีบางแห่งที่รับเด็กที่มีอายุต่ำกว่านี้ การเรียนในระดับอนุบาลนี้ใช้เวลา 1 ปี โดยที่เด็กจะใช้เวลาเรียน 5 วัน ในแต่ละสัปดาห์ โรงเรียนอนุบาลนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ โรงเรียนอนุบาลของรัฐ และโรงเรียนอนุบาลของเอกชน แต่ตามแบบการระเบียบวิธีสอนแล้วจะมีดังนี้ Froebelian, Montessorian, Conservative หรือ Child - Development ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม สิ่งที่สำคัญก็คือการให้การศึกษาแก่เด็กที่มีอายุระหว่าง 4 - 6 ปี

จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอนุบาล จุดมุ่งหมายทั่วไปในระดับนี้ ก็คือ การไม่มีกฎข้อบังคับในเรื่องวิชาการ และทักษะเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้การศึกษาในระดับนี้มีความยืดหยุ่นมาก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสได้รับประสบการณ์อย่างกว้างขวาง

จำนวนเด็กที่เข้าเรียนในระดับอนุบาล เป็นที่คาดหวังกันว่าการศึกษาในระดับอนุบาลในปัจจุบันจะสามารถตอบสนองเด็กได้ถึง 2 ใน 3 ของเด็กที่อยู่ในวัยที่เข้าเรียนในระดับอนุบาลทั้งหมด กล่าวคือเด็กอนุบาลจำนวน 2.1 ล้านคน ได้เข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาล และประมาณ 360,000 คน เข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลของเอกชน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาระดับอนุบาล ดังนั้นสถิติการเข้าเรียนจึงเพิ่มขึ้นด้วย ปัจจุบันรัฐหลายรัฐ รวมทั้งรัฐบางส่วนท้องถิ่นหลายแห่งได้ร่วมมือเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องของการศึกษาระดับอนุบาล

เกี่ยวกับภาคจิต โพรแกรมและวิธีการ เรียนการสอนในระดับอนุบาล โพรแกรมนั้นไม่ตายตัว และไม่มีการบังคับวิชาที่จะต้องเรียน หลักเกณฑ์ที่ยึดถือคือให้เด็กได้เรียนด้วยการกระทำ ในกรวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรนั้น ส่วนใหญ่จะมุ่งไปในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และอารมณ์ของเด็ก

ปัจจุบันการสอนในระดับอนุบาลไม่ได้มีการฝึกอย่างมีพิธีรีตรองอะไร แต่จะเป็นการเตรียมจัดประสบการณ์ให้เด็กเพื่อที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา การจัดประสบการณ์นั้นทำได้โดยการนำเด็กเข้าไปสู่สภาพแวดล้อมในโรงเรียน การพบปะเพื่อนฝูง การสนทนา การสอนพูด การสอนออกเสียง เน้นเสียง สร้างความสนใจในหนังสือ โดยการเล่านิทาน การเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวาโดยการให้อ่านนิทานที่มีรูปภาพ การเรียนคณิตศาสตร์อย่างง่าย ๆ โดยใช้ของจริง เพื่อให้เข้าใจในเรื่องจำนวน ขนาด และอันดับ ฯลฯ ประสบการณ์ที่มีคุณค่าสำหรับเด็กในวัยนี้ ก็คือ การเสริมสร้างความแข็งแกร่งในความสัมพันธ์ภาพกับสังคม เช่น เรียนที่จะเห็นคุณค่าของสังคมของตนเอง ยอมรับในความเป็นเจ้าของของคนอื่น เรียนรู้ถึงสมบัติส่วนรวม การแบ่งสับปันส่วน สิ่งที่ดีกว่ามีคุณค่ามากที่สุดที่เด็กในวัยนี้จะได้รับก็คือ

เด็กจะพัฒนาความเข้าใจในตัวเอง การเห็นคุณค่าของตัวเอง ตลอดจนความภาคภูมิใจ
ในตนเอง¹

กล่าวโดยสรุป การศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา
สามารถแยกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ Kindergarten และ
Nursery Schools Kindergarten รับเด็กอายุระหว่าง 4 - 6 ปี โดยใช้เวลา
เรียน 1 ปี ก่อนที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา ส่วน Nursery School นั้น รวมถึง
Day Care และ Day Nursery ซึ่งมุ่งให้การดูแลเลี้ยงดูเด็กอายุระหว่าง 2 - 4
ปี ในด้านการจัดนั้นอาจจัดเป็นเอกเทศ หรืออยู่ในโรงเรียนประถม มัธยม และ
มหาวิทยาลัย นอกจากนี้โรงงานอุตสาหกรรมของเอกชนยังได้ช่วยเหลือในการจัดตั้ง
Nursery School อีกด้วย

¹Richard Wynn, Chris A. De Young and Joanne Lindsay Wynn,
American Education, pp. 115 - 129.

การศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศออสเตรเลีย

จากการประชุมที่กรุงเทพมหานครในระหว่างวันที่ 4 - 12 กันยายน พ.ศ. 2521 เกี่ยวกับการศึกษาอนุวัยเรียนของประเทศต่าง ๆ ได้มีรายงานเกี่ยวกับสถานะภาพการศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งพอสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

การปกครองของประเทศออสเตรเลียนั้น เป็นการปกครองแบบสหพันธรัฐการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการศึกษาก่อนวัยเรียน จะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของแต่ละรัฐ หรือแต่ละท้องถิ่น จนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1973 การวางแผนระดับชาติในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาก่อนวัยเรียนก็ยังไม่ มี อย่างไรก็ตามก็จะมีองค์กรต่าง ๆ ที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษาในระดับนี้ หรือที่เรียกกันว่า "สมาคมเพื่อการศึกษาเบื้องต้นของออสเตรเลีย" สมาคมนี้จะเป็นผู้วางมาตรฐานเกี่ยวกับการฝึกหัดครู อาจารย์หรือผู้ที่จะมาทำงานในศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน และมาตรฐานเหล่านี้ได้ใช้เป็นแนวทางในการที่แต่ละรัฐจะออกกฎหมายให้ใบอนุญาตผู้ที่ จะเข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาในระดับนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1939 จนกระทั่งถึง ค.ศ. 1973

การศึกษาเบื้องต้นได้แยกออกจากการศึกษาในระดับอื่น ๆ และการศึกษาในระดับนี้จะขึ้นอยู่กับความคิดริเริ่มของผู้ปกครองนักเรียน และหน่วยงานอาสาสมัครต่าง ๆ การจัดตั้งโรงเรียนจะขยายออกไปอย่างกว้างขวางในแหล่งที่ผู้ปกครองให้ความสนใจและความสำคัญต่อการศึกษาในระดับนี้ และแหล่งที่รัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงินอย่างพอเพียงในทุก ๆ รัฐ ผู้ปกครองจะมีส่วนรับผิดชอบในการที่จะช่วยเหลือในด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ ตลอดจนค่าจ้างเงินเดือนที่จะให้แก่ครูผู้สอน เพื่อที่จะให้โรงเรียนรับเด็กให้มากที่สุด โรงเรียนเหล่านี้จะเปิดสอนเป็นช่วง ๆ ดังนั้นโรงเรียนจึงสามารถสอนเด็กได้มากกว่า 1 กลุ่ม เด็กส่วนใหญ่จะใช้เวลาเรียน $2\frac{1}{2}$ - 3 ชม. โดยเริ่มตั้งแต่ 8.00 - 11.00 น. ทุกวันในแต่ละสัปดาห์

ในปี ค.ศ. 1972 รัฐบาลกลางได้ออกกฎหมายที่เรียกว่า "Child Care Act" ขึ้น เพื่อมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพของการให้การดูแล และขยายการบริการด้านนี้ให้แก่เด็กที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน กฎหมายฉบับนี้ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่หน่วยงานที่

ปฏิบัติงานเพื่อให้การศึกษาแก่เด็กก่อนวัยเรียน นอกจากนี้ยังได้ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่
ต้องการการศึกษาในระดับนี้เป็นพิเศษซึ่งได้แก่เด็กที่เสียเปรียบในด้านสภาพแวดล้อมทาง
ครอบครัวและอื่น ๆ นอกจากนี้ยังได้ให้ความช่วยเหลือในอันที่จะส่งเสริมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ของกับการบริการดูแลเด็ก

ในปี ค.ศ. 1973 ทางรัฐบาลได้ก่อตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาขึ้น เพื่อให้
คำแนะนำแก่ทางรัฐบาล ในการที่จะให้โอกาสแก่เด็กทุกคนที่จะเข้ารับการศึกษาเป็นเวลา
1 ปี ก่อนที่จะเรียนต่อในชั้นประถมศึกษา ในเวลา 3 ปีต่อมา ประมาณ 75 % ของค่า
ใช้จ่ายที่รัฐบาลจ่ายให้แก่โรงเรียนก่อนระดับประถม และบริการด้านดูแลต่าง ๆ ได้ถูกจัด
สรรมาให้แก่การศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน และตั้งแต่ปี 1976 นโยบายของรัฐบาลก็ได้
หันไปเน้นหนักในด้านกาให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนเป็นสำคัญ

ทุกรัฐยกเว้น นิว เซาท์ เวลส์ (New South Wales) ได้มีนโยบายที่จะให้เด็ก
ก่อนที่มีอายุ 5 ขวบ ได้รับการศึกษาอย่างน้อย 1 ปี ก่อนที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา
ยกเว้นออสเตรเลียตะวันตก (Western Australia) ที่รับเด็กอายุ 6 ขวบเข้าเรียน
ความสำเร็จในการให้การศึกษาแก่เด็กก่อนวัยเรียนก็แตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ เช่น
ออสเตรเลียใต้ (South Australia) ได้รับความสำเร็จถึง 92% และวิกตอเรีย
(Victoria) จะประมาณ 63 %

โครงสร้างของสมาคมในการจัดตั้งโครงการศึกษาก่อนวัยเรียน

ความรับผิดชอบของกระทรวง

รัฐทุกรัฐ ยกเว้นวิกตอเรีย ฝ่ายการศึกษาจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องของการศึกษาก่อนวัยเรียน

ในทัสมาเนีย (Tasmania), Northern Territory และ Australian Capital Territory การศึกษาก่อนวัยเรียนจะเป็นส่วนหนึ่งในระบบการศึกษา

ในออสเตรเลียใต้ (South Australia) ส่วนการศึกษา (Department of Education) จะดูแลรับผิดชอบศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งจัดควบคุมไปกับโรงเรียนประถมศึกษา และโดยอำนาจที่ให้อำนาจในกฎหมาย จะดูแลศูนย์ชุมชนควบคู่กันไปด้วย

ในออสเตรเลียตะวันตก (Western Australia) และควีนส์แลนด์ (Queensland) ส่วนการศึกษาจะดูแลรับผิดชอบต่าง ๆ ที่ส่วนใดจัดตั้งขึ้น ตลอดจนศูนย์ชุมชนที่ส่วนการศึกษาเข้าไปบริหารงาน นอกจากนี้ยังปกครองยังต้องบริจาการเงินเพื่อให้ศูนย์ดำเนินงานต่อไป

ในนิวเซาท์เวลส์ (New South Wales) ซึ่งเป็นรัฐเดียวที่ไม่มีนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน ทบวงการศึกษาคจะดูแลรับผิดชอบที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา และศูนย์ในชุมชนจะอยู่ในความรับผิดชอบของกองเยาวชนและสวัสดิการในชุมชน

ในวิกตอเรีย (Victoria) ซึ่งเป็นรัฐที่มีนโยบายในด้านการบริการเด็กเล็ก ซึ่งรวมไปถึงการให้การศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน บริการต่าง ๆ เหล่านี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของกองสาธารณสุข¹

การศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนของประเทศออสเตรเลีย อาจแบ่งออกได้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ ลักษณะแรกเป็นโครงการดูแล (Care Program) ซึ่งจัดกันหลายแบบดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กลุ่มนี้ให้บริการแบบบริการสังคม ซึ่งเน้นในเรื่องของการดูแลรวมไปถึงการป้องกันเกี่ยวกับโรคภัยต่าง ๆ ตลอดจนให้บริการแก่ครอบครัวที่มีปัญหาในระยะยาวหรือชั่วคราว บริการในลักษณะที่ 2 คือ บริการที่จัดแบบให้การศึกษา ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้

¹ UNESCO, "Australian Country Report," (Regional Meeting of Experts on New Approaches to Education of Children of Pre-School Age, Bangkok, 4-12 September 1978), pp.1-2.

ของเด็กในทุก ๆ ด้าน มากกว่าจะคำนึงถึงเรื่องการดูแลเด็กในค่านอื่น ๆ การจัดบริการแบบหลังนี้ โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการให้แก่เด็กโดยเฉพาะเท่านั้น มิได้รวมถึงบริการที่ให้แก่ครอบครัวด้วย¹

ในเรื่องของหลักสูตร ส่วนใหญ่แล้วสิ่งที่จัดให้เด็กได้เรียนในระดับนี้เป็นความรับผิดชอบของครูแต่ละคน อย่างไรก็ตามในที่ที่มีศูนย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบแนะแนวในโรงเรียน จะมีแนวทางปฏิบัติ เพื่อประกันว่าการศึกษาที่เด็กได้รับในระดับนี้จะต่อเนื่องหรือเชื่อมโยงไปสู่การศึกษาในระดับประถมหรือไม่²

เกี่ยวกับปัญหาของการศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศออสเตรเลีย พอสรุปได้ดังนี้

1. ความไม่แน่นอนในเรื่องของเงินช่วยเหลือที่จะได้รับจากรัฐบาลกลาง
2. ขาดกฎเกณฑ์ที่แน่นอนสำหรับการศึกษาในระดับนี้ทั่วประเทศ ทำให้เด็กที่มีความต้องการการศึกษาระดับนี้ ไม่ได้รับเนื่องจากไม่มีอะไร หรือถ้ามีก็แพงเกินไป
3. การขยายตัวอย่างรวดเร็วของครูที่จะออกมาสอน ในระดับก่อนวัยเรียน แต่ศูนย์ต่าง ๆ ที่จะรับครูเหล่านี้เข้าทำงานมีไม่มาก จึงเกิดปัญหาการว่างงาน
4. จ้างครูที่ไม่มีคุณสมบัติมาสอน และไม่กล้าไล่ออก ในขณะที่มีครูที่มีคุณสมบัติแต่กลับไม่ต้องการเข้ามาทำงาน
5. การดูแล Day Care Centers เหล่านี้ไม่มีกฎเกณฑ์ที่ว่า การจ้างคนเข้ามาทำงาน จะต้องมีคุณสมบัติถูกต้องจึงจะจ้างเข้ามาทำงานได้³

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัยและบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาในออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา, ไม่เรียงหน้า.

²UNESCO, "Australian Country Report," p.3.

³Ibid., p.5.

อาจกล่าวโดยสรุปว่า การจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนในประเทศออสเตรเลีย มีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ กล่าวคือการให้การดูแล ซึ่งได้แก่ Day Care Center ทั้งหลาย และการให้การศึกษาก่อนวัยเรียนที่กำหนดว่า เด็กทุกคนควรจะได้รับการศึกษา อย่างน้อย 1 ปี ก่อนที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา

การศึกษาก่อนวัยเรียนในประเทศนิวซีแลนด์

โดยเหตุที่แม่แบบของการจัดการศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์นั้นก็คือ ประเทศอังกฤษ ดังนั้นประวัติหรือวิวัฒนาการของการศึกษาก่อนวัยเรียนในประเทศนี้จึงเริ่มต้น ในลักษณะที่ไม่สู้จะแตกต่างไปจากอังกฤษนัก นั่นคือเริ่มต้นจากการจัดโรงเรียนประเภทนี้ ให้แก่เด็กที่ยากจนก่อน โดยเหตุผลในแง่มนุษยธรรม และตามสภาพความจำเป็นของสังคม สมัยนั้น แต่ต่อมาเมื่อสภาพของสังคมเปลี่ยนไป จนชั้นกลางซึ่งเดิมช่วยเหลือกันโดยจัดตั้งโรงเรียนเพื่อเด็กยากจน ก็จำเป็นต้องหันมาจัดตั้งโรงเรียนเพื่อดูแลของตนเองบ้าง¹

โรงเรียนหรือสถานศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งส่วนมากจะครอบคลุมอายุ เด็กตั้งแต่ 2½ ถึง 5 ขวบนั้น ในประเทศนิวซีแลนด์จัดไว้หลาย ๆ แบบ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้วก็มี เช่น แบบโรงเรียนอนุบาล แบบบริการดูแลเด็กที่ เรียกว่า Day Nursery หรือ Day Care, Family Day Care, Play Group, Family Play Group รวมทั้ง Play Center เป็นต้น โดยเฉพาะ Play Center ที่เริ่มก่อตั้งในประเทศนิวซีแลนด์ เมื่อประมาณ 40 ปีมาแล้วค่อนข้างจะมีลักษณะพิเศษและมีพื้นฐานทางปรัชญาที่มั่นคงแตกต่างจาก Play Center ของประเทศอื่น ๆ อยู่มากในแง่ที่เป็นบริการที่จัดขึ้น โดยกลุ่มมารดาของเด็กด้อย ๆ ทั้งในด้านการบริหาร การจัดการ

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัยและบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา, ไม่เรียงหน้า.

สถานที่ ตลอดจนไปถึงการดำเนินงานภายใต้การดูแลสนับสนุนทางด้านวิชาการจากคณะกรรมการ Play Center ที่มีอยู่ทั่วไปทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับรัฐ และระดับชาติ และได้รับการสนับสนุนทางด้านการเงินจากรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นอีกด้วย บริการแบบ Play Center นี้ อาจกล่าวได้ว่าสามารถจัดบริการเพื่อสนองความต้องการของพ่อแม่ที่มีลูกอายุระหว่าง 3 - 4 ขวบ ได้ถึงประมาณกว่า 30%¹

จากการประชุมที่กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 4 - 12 กันยายน พ.ศ. 2521 เกี่ยวกับการศึกษาระดับก่อนวัยเรียนของประเทศต่าง ๆ ได้มีรายงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนของประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งพอสรุปใจความสำคัญดังนี้

การศึกษาก่อนวัยเรียนในประเทศนิวซีแลนด์อาจแตกต่างจากที่อื่นอยู่บ้าง เนื่องจากการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ขวบนั้น ประเทศนิวซีแลนด์จะไม่มีองค์การพิเศษที่ให้การศึกษาแก่เด็กระดับนี้ ยกเว้นการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มน้อยที่มีปัญหาเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลก็ได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงิน การบริหาร และการฝึกหัดครูอาจารย์ให้แก่องค์กรต่าง ๆ ที่ก่อตั้งขึ้นมาสำหรับที่จะให้การศึกษาแก่เด็กก่อนวัยเรียน โดยเฉพาะ

การให้บริการสำหรับการศึกษาเบื้องต้นในประเทศนิวซีแลนด์นั้น มีอยู่หลายแบบ ดังที่เคยกล่าวไว้แล้วในตอนต้น แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการให้การศึกษาแก่เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ขวบ ประเทศนิวซีแลนด์นั้นประชาชนอยู่กันอย่างกระจุกกระจาย และมีผู้อยู่ในเมืองที่มีพลเมืองมากกว่า 500,000 คน นอกจากนี้พลเมืองในประเทศนิวซีแลนด์ยังได้เคลื่อนย้ายไปมาอย่างกว้าง ๆ

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงานวิจัยและบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา, ไม่เรียงหน้า.

ได้อย่างสะดวก ทั้งนี้จึงเป็นปัญหาว่า บริการการให้การศึกษาต่าง ๆ เหล่านี้ไม่อาจแบ่งออกได้อย่างชัดเจนลงไปว่าเป็นบริการในชนบทหรือในเมือง แต่โดยทั่ว ๆ ไปบริการทางการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนนี้มักจะพบในเมืองใหญ่ ๆ แต่ก็มีอยู่ไม่น้อยที่เมืองเล็ก ๆ ก็มีบริการที่ให้แก่เด็กก่อนวัยเรียน

การบริการทางการศึกษาก่อนวัยเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การอนุบาลศึกษา (Kindergarten) บริการประเภทนี้ผู้เข้ารับบริการไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น อีกประเภทหนึ่งคือ ศูนย์การเล่นของเด็ก (Play Center)

การจัดบริการให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศนิวซีแลนด์นั้น จะค่อนข้างถึงสิ่งต่อไปนี้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของบริการ จุดมุ่งหมายและระเบียบการ การบริหาร การให้ความร่วมมือของรัฐ การจัดตัวบุคคลเข้าทำงาน ที่ตั้งอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ และประการสุดท้ายคือ การให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง¹

ได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่า บริการที่ให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศนิวซีแลนด์นี้มีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) และศูนย์เด็กเล่น (Play Center) ลักษณะที่แตกต่างและเหมือนกันระหว่างบริการทั้งสองแบบได้แก่

1. ศูนย์เด็กเล่น (Play Center) เป็นองค์การจัดการจัดศึกษานอกระบบการศึกษา ในขณะที่โรงเรียนอนุบาลเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษา
2. โรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) มีผู้บริหารเป็นเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่น และมีครูเป็นผู้ให้การศึกษาแก่เด็ก แต่ Play Center นั้น เป็นบริการที่พ่อแม่ร่วมกัน

¹UNESCO, "New Zealand Country Report," (Regional Meeting of Experts on New Approaches to Education of Children of Pre-School Age, Bangkok, 4 - 12 September 1978), p.2.

ดำเนินงานในรูปแบบของสหกรณ์ และมีมารคาเข้ามาร่วมโดยตลอดนับตั้งแต่การบริหารงาน การบรรจุครู และการดูแลเด็กภายในศูนย์

3. ช่วงอายุของเด็กที่มาใช้บริการ สำหรับโรงเรียนอนุบาลนั้นส่วนมากจะรับ ในช่วงอายุ 3 - 4 ปี และมีเด็กอายุ 5 ปีอยู่บ้าง ในขณะที่ Play Center รับเด็ก ตั้งแต่อายุ $2\frac{1}{2}$ ปี ไปจนถึง 5 ปี

4. การจัดกิจกรรมในห้องเรียน เนื่องจากเด็กในโรงเรียนอนุบาลมีช่วงอายุ แตกต่างกันคือ (3 - 5 ขวบ) น้อยกว่าใน Play Center ($2\frac{1}{2}$ - 5 ขวบ) โรงเรียน อนุบาลจึงสามารถจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่ได้ง่ายกว่า และอัตราส่วนครูต่อนักเรียนใน โรงเรียนอนุบาล (1 : 12.5 โดยประมาณ) สูงกว่าอัตราส่วนผู้ดูแลเด็กใน Play Center (1 : 4 โดยประมาณ)

5. ทั้ง ๆ ที่ Play Center ในประเทศนิวซีแลนด์ขณะนี้ มีบริการให้แก่ เด็ก วัย $2\frac{1}{2}$ ขวบ ได้ถึง $\frac{1}{3}$ ของเด็กในกลุ่มอายุนี้ก็ตาม แต่การสำรวจโดยส่งแบบสอบถามไป ยังพ่อแม่กลุ่มหนึ่งในรัฐเวสต์ลิงตัน ปรากฏว่ามีพ่อแม่ส่วนใหญ่ประมาณ 36% ที่ยังคงต้องการส่ง ลูกเข้าโรงเรียนอนุบาลมากกว่าถ้ามีโอกาสเลือกได้ ด้วยเหตุผลที่ว่าโรงเรียนอนุบาลนั้นมี ระเบียบการจัดโรงเรียน รวมทั้งวินัยควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเด็กได้ดีกว่า

ส่วนในคำถามที่เหมือนกันนั้น ได้แก่นโยบายของจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และวิธี คำเนินการ มีการสนับสนุนให้การศึกษาโดยวิธีการให้เด็กเล่นอย่างเสรี และต่างก็มีวิธีการ ที่พยายามพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน หลีกเลียงวิธีการลงโทษที่รุนแรง ทั้งยังมีความเห็นตรง กันในเรื่องที่จะให้เด็กได้มีโอกาสทดลอง เล่นอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ ชนิด มากกว่าจะเป็น การสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูเท่านั้น¹

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลงาน วิจัยและบริการดูแลและการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา, ไม่เรียงหน้า.

ในปีงบประมาณ 1978 ทางรัฐบาลได้วางโครงการไว้หลายโครงการด้วยกัน ซึ่งกำหนดว่าจะเสร็จสิ้นในเดือนมีนาคม 1979 โครงการต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1. ทางรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณให้แก่การศึกษาระดับอนุบาล เพื่อที่จะก่อสร้างหรือสร้างโรงเรียนอนุบาลให้ได้ถึง 504 โรงเรียน
 2. จะมีการสร้างและปรับปรุงศูนย์เด็กเล่นขึ้นใหม่ และศูนย์เด็กเล่นที่อยู่ในห้องที่มีประชาชนลดน้อยลงก็จะต้องปิดกิจการ
 3. จะเพิ่มห้องเรียนสำหรับเด็กอนุบาลเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีที่ว่างซึ่งจะทำให้มีจำนวนห้องเรียนทั้งสิ้นรวม 35 ห้อง
 4. จะเพิ่มรถยนต์เคลื่อนที่สำหรับให้การศึกษาเบื้องต้นแก่เด็ก รวม 5 คัน โครงการนี้รัฐบาลได้ให้ความสนับสนุน และดำเนินการโดยสมาคมการศึกษาภาคอนุบาลตามแนวทางของหน่วยงานที่ดำเนินงานที่เมือง มาร์ลโบรค (Marlborough) ที่จัดทำโดย "Blenheim Free Kindergarten Association."
 5. รัฐจะจัดสถานที่เพิ่มเติม ทั้งประเภทอนุบาลและ Play Center สำหรับเด็กที่พิการที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี รวมทั้งที่มีอยู่แล้วอีกจำนวน 21 แห่ง
 6. นอกจากนี้ จะสร้างโรงเรียนอนุบาลและศูนย์เด็กเล่นเพิ่มอีก 6 แห่ง ในที่ว่างของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะทำให้มีจำนวนห้องเรียนเพิ่มขึ้นอีก 36 ห้องเพื่อใช้ในการนี้ และจะจ้างครูอนุบาลเพิ่มขึ้นอีก จำนวน 15 คน รวมทั้งที่ปรึกษาอีก 6 คนด้วย¹
- กล่าวโดยสรุปการศึกษาเด็กอนุบาลในประเทศนิวซีแลนด์ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ โรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) และศูนย์การเล่นของเด็ก (Play Center) โรงเรียนอนุบาลรับเด็ก 2 - 4 ปี และ Play Center รับเด็ก $2\frac{1}{2}$ - 5 ปี

¹ UNESCO, "New Zealand Country Report," pp. 2-3.

การศึกษาท่อนวัยเรียนในประเทศญี่ปุ่น

OECD ซึ่งเป็นชื่อย่อของสมาคมเพื่อการพัฒนาและร่วมมือทางเศรษฐกิจได้กล่าวถึงการศึกษาท่อนวัยเรียนในประเทศญี่ปุ่นซึ่งสรุปใจความสำคัญไว้ดังนี้

สวัสดิการที่จะจัดให้แก่เด็กในประเทศญี่ปุ่นนั้น นับได้ว่าเป็นภาระกิจและความห่วงใยที่ยิ่งใหญ่ระดับชาติที่เกี่ยวข้อง ภาระกิจและความห่วงใยนี้ได้ขยายตัวออกไป และก่อให้เกิดความรู้สึกโดยทั่วไปว่า การศึกษาท่อนวัยเรียนจะคงได้รับการศึกษาค้นคว้าวิจัยให้มากยิ่งขึ้น ๆ ขึ้นไป รวมไปถึงการให้การสนับสนุนด้วย ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะให้การศึกษาคัดแทนแก่เด็กที่อยู่ในฐานะที่ด้อยและเสียเปรียบทางสิ่งแวดล้อมกับความสำนึกในความสำคัญของชีวิตเด็กในช่วงปฐมวัย ได้กลายเป็นหลักที่จะขยายการศึกษาลงไปสู่เบื้องตน จากช่วงอายุ 6 ขวบลงไปสู่ 5 ขวบ 4 ขวบจนกระทั่งถึงแรกเกิด และรวมไปถึงการให้การศึกษาก่อนแม่ที่กำดั่งจะมีลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นมารดา ซึ่งมีภาระอันใหญ่หลวงในการอบรมเลี้ยงดูลูก เพื่อที่จะตอบสนองต่อสิ่งที่ได้กล่าวมาในตอนต้น จึงได้จัดตั้งโครงการที่ริบควนเป็นอันดับแรก 3 โครงการ ได้แก่

1. สนับสนุนให้รัฐจัดตั้งโรงเรียนเด็กเล็ก (Nursery School) สำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 5 ขวบให้มากยิ่งขึ้น
2. สนับสนุนให้จัดโรงเรียนอนุบาลของรัฐ (Public Kindergarten) สำหรับเด็กทั่วไปทุกคน โดยในระยะแรกจะรับเด็กอายุ 5 ขวบ
3. ลดอายุเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับให้เหลือเพียงอายุ 5 ขวบ¹

¹OECD, Review of National Policies for Education-Japan (Paris : OECD, 1971), p.58.

1. โรงเรียนสำหรับเด็กเล็ก (Nursery School)

โครงการนี้จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของมารดาที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ซึ่งเพิ่มจำนวนมากขึ้น ความต้องการของสตรีที่แต่งงานแล้ว แต่ยังคงต้องการทำงานอยู่ต่อไป ด้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมไม่มากนัก จึงเป็นเรื่องยากที่จะบอกให้แน่ชัดลงไปว่าสิ่งนี้เป็นความช่วยเหลือรายใ้ให้แก่ครอบครัว หรือว่าจะคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมเป็นหลัก ซึ่งก็คือการเลี้ยงดูกับตนเอง¹

2. โรงเรียนอนุบาล (Kindergarten)

ในกรณีของการจัดตั้งการศึกษาระดับอนุบาล ดูเหมือนว่าจะมีแง่คิดอยู่ 2 ประเด็นด้วยกัน ดังนี้

1. การเรียนรู้ในช่วงชีวิตปฐมวัย นับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการของเด็กทุกคน ซึ่งถ้าหากเด็กได้พลาดโอกาสในช่วงนี้ของชีวิตแล้ว ก็เป็นสิ่งที่ไม่สามารถจะเรียกกลับคืนมาได้อีก ดังนั้นการศึกษาในระดับอนุบาลจะเป็นการช่วยเหลือ โดยตรงต่อการพัฒนาความสามารถในวัยผู้ใหญ่ ความแนวทางที่ชาติต้องการ

2. เด็กวัย 5 ขวบส่วนใหญ่จะมีความสุขสนุกสนานด้วยการใช้เวลาให้หมดไปกับกิจกรรมกลุ่มในหมู่เพื่อนฝูงวัยเดียวกัน ในขณะที่ระดับความแตกต่างของพัฒนาการของเด็กที่อายุมากกว่า 6 ขวบนั้น จะต้องมีความสามารถในการที่จะอยู่ในโรงเรียน และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ คือรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง รวมทั้งความสามารถในคำสนธิปัญหาในการที่จะสั่งการต่าง ๆ ซึ่งถ้าเด็กไม่มีปริมาณความสามารถที่มากพอนับตั้งแต่วัยเด็กแล้ว สิ่งทีกล่าวมาแล้วก็ไม่วันที่จะเป็นจริงขึ้นมาได้ และการที่เด็กวัย 5 ขวบใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเล่นกับเพื่อนฝูงนั้น จะมีประโยชน์ที่ว่าแม่กับลูกจะมีสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้นด้วย²

¹OECD, Review of National Politics for Education-Japan, p.59.

²Ibid., p.59.

ในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาก่อนวัยเรียนในประเทศญี่ปุ่น กระทรวงการศึกษา
ของประเทศญี่ปุ่น ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับนี้ ซึ่งพอสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

อาจกล่าวได้ว่าความสะดวกสบายส่วนใหญ่สำหรับเด็กในประเทศญี่ปุ่นได้แก่
โรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) และโรงเรียนสำหรับเด็กเล็ก ๆ (Nursery School)
และเมื่อไม่นานมานี้ บิคา มารุกา ที่เพิ่มความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลและ
เด็กเล็ก ได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในปี ค.ศ. 1969 เด็กอายุ 3 - 5 ขวบที่
ได้เข้าอยู่ใน Kindergarten และ Nursery School มีจำนวนถึง 155,000 คน
และ 900,000 คน จากปี ค.ศ. 1964 ในจำนวนนี้เป็นเพิ่มในระดับอนุบาล
500,000 คน และระดับเด็กเล็ก 200,000 คน¹

อัตราส่วนของเด็กในชั้นเกรด 1 ในปี ค.ศ. 1969 ซึ่งเข้าศึกษาในโรงเรียน
อนุบาลเมื่ออายุ 5 ขวบ มีร้อยละ 51.8 อัตราส่วนนี้ได้เพิ่มขึ้นทุกปี เกี่ยวกับความต้องการ
ของสังคมในด้านการศึกษา ก่อนวัยเรียนนี้ จากการที่กระทรวงการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น
ได้ทำการสำรวจการศึกษา ก่อนวัยเรียน เมื่อปี ค.ศ. 1970 พบว่าบิคา มารุกา ที่ต้องการ
ให้ลูกเข้าอยู่ในโรงเรียนอนุบาล มีจำนวนร้อยละ 52 บิคา มารุกา ที่ต้องการให้เข้าอยู่
ในโรงเรียนเด็กเล็ก (Nursery School) และที่เหลือคือร้อยละ 31 จะอยู่ในโรงเรียน
อนุบาลและโรงเรียนเด็กเล็กก็ได้²

การจัดตั้ง โรงเรียนอนุบาลของรัฐและเอกชนนั้น มีความแตกต่างกันมากจาก
เขตหนึ่งไปยังอีกเขตหนึ่ง เขตที่ได้รับงบประมาณน้อย ความก้าวหน้าในการจัดโรงเรียน
อนุบาลของรัฐก็ค่อยไปค่อยมา ในขณะที่เขตตามเมืองใหญ่ เช่น โตเกียว คานากาวา

¹Ministry of Education, Educational Standards in Japan
([n.p.], 1971), p.5.

²Ibid., p.6.

โรงเรียนอนุบาลของรัฐย่อมมีชื่อเสียงดีกว่า¹

โรนัลด์ เอส แอนเดอร์สัน (Ronald S. Anderson) ได้กล่าวถึงการศึกษา
ก่อนวัยเรียนในประเทศญี่ปุ่นดังต่อไปนี้

การขยายตัวของโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นปัจจุบัน ได้มุ่งเน้นการศึกษาเด็กก่อนวัย
เรียน ดังจะเห็นได้จากสถิติในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1972 ซึ่งมีโรงเรียน
อนุบาลมากกว่า 11,500 โรงเรียน และได้เพิ่มจำนวนขึ้นในอัตราร้อยละ 5.6
ต่อปี ในอันที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และแม้ว่าโรงเรียน
อนุบาลส่วนใหญ่จะเป็นของเอกชนก็ตาม แต่ก็จะต้องคำนึงการภายใต้การ
ควบคุมดูแลของกระทรวงการศึกษา ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ไว้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนจะต้องมีอายุระหว่าง 3 - 5 ปี
2. โรงเรียนจะต้องมีครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ และจะต้องมีผู้บริหาร บริหารกิจ
การของโรงเรียน อัตราส่วนครูก่อนนักเรียนจะต้องมีครู 1 คน ต่อนักเรียน
40 คน
3. โรงเรียนจะต้องมีโปรแกรมที่จะจัดให้เกิดขึ้นและไม่ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง
และมีเวลาเรียน 200 วัน ใน 1 ปี
4. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนจะต้องบอกถึง จำนวนห้อง สนามเด็กเล่น
ห้องโถง รวมทั้งอุปกรณ์การเล่นต่าง ๆ²

จุดมุ่งหมายของการอนุบาลศึกษา ที่กระทรวงการศึกษากำหนดไว้มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
2. เพื่อวางพื้นฐานเบื้องต้นในค่านิยมนิสัยใจคิด ความประพฤติและทัศนคติที่ดีต่อ
สังคม เพื่อสร้างควมสามัคคีกลมเกลียวอันจะนำมาซึ่งความเห็นอกเห็นใจกัน
3. กระตุ้นให้เกิดสนใจธรรมชาติ ตลอดจนสิ่งมีชีวิตยู่รอบข้าง เพื่อพัฒนาความ
สามารถในการคิด

¹Ministry of Education, Educational Standards in Japan,
p.8.

²Ronald S. Anderson, Education in Japan - A Century of
Modern Development (Washington : E.S.Government, 1975), p.109.

4. เพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการฟังผู้อื่น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อที่จะพัฒนาความสามารถในการใช้ถ้อยคำให้ถูกต้อง
5. เพื่อพัฒนาการแสดงออกของตนเอง โดยผ่านกิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์
6. เพื่อกำหนดแนวทางในการแนะแนวที่เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและการและความสนใจ
7. เพื่อเป็นแนวทางแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในห้องเรียนที่ต่างกัน โดยการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
8. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอนุบาลศึกษา ซึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการศึกษาขั้นประถม
9. เพื่อก่อให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างบ้านและโรงเรียน ในอันที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการศึกษาในระดับนี้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทางบ้าน¹

แม้ว่าโรงเรียนอนุบาลจะยังคงรักษาแบบของโรงเรียนอนุบาลที่เคยมีมาแต่เดิม โดยมุ่งเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูก็ตาม แต่ก็มีผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยที่ของการให้สอนในเนื้อหาวิชา เหตุผลก็คือ ผลของการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบันทำให้พัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของเด็กอายุ 4 - 5 ขวบในปัจจุบันสูงเท่ากับเด็กที่เรียนในเกรด 1 และ 2 ในสมัยก่อนที่จะเป็นยุคของโทรทัศน์ ดังนั้นประเทศญี่ปุ่นจึงอยู่ท่ามกลางกระแสของการตัดสินใจใหม่เกี่ยวกับแนวนโยบายในเรื่องนี้ ซึ่งมักจะมีคำถามที่คืบกันอยู่เสมอ ๆ ว่า "ควรจะสอนการอ่าน เขียน และเลขให้แก่เด็กอายุ 4 ขวบ หรือจะเน้นเฉพาะการสอนและการปรับทิศทางสังคมเท่านั้น²

ชูศรี สนิทประชากร ได้กล่าวถึงการศึกษาคนวัยเรียนในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งทำให้มองเห็นการจัดการศึกษาในระดับนี้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังนี้

¹Ronald S. Anderson, Education in Japan : A Century of Modern Development, p.110.

³Ibid., p.111.

การศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศญี่ปุ่น เป็นการศึกษาอนุเกณฑ์บังคับ การศึกษาระดับนี้ส่วนใหญ่เป็นงานของเอกชน ซึ่งจำกัดกับเด็กที่มีอายุ ระหว่าง 3 - 5 ปี และเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ไม่มีการสอนหนังสือ โรงเรียนอนุบาลรับเด็กที่มี อายุ 3, 4 หรือ 5 ขวบ โดยใช้เวลาเรียน 1 ถึง 3 ปี กล่าวคือ เด็กอายุ 3 ปี เรียนหลักสูตร 3 ปี อายุ 4 ปี เรียนหลักสูตร 2 ปี และอายุ 5 ขวบ เรียนหลักสูตร 1 ปี นอกเหนือไปจากโรงเรียน อนุบาลแล้วยังมีสถานรับเลี้ยงเด็กอนุวัยเรียน ซึ่งชื่อว่า "โฮอิกุ-โจ" (สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน) แม้ว่าสถานเหล่านี้จะอยู่ในประเทศ สวัสดิการสังคมก็ตาม แต่ก็มีบริการเหมือนสถานอนุวัยการศึกษาภาค บังคับเช่นกัน สถานเหล่านี้รับเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ขวบ รวมทั้ง เด็กที่ของมารดาอยู่ในความดูแลของสถานผู้ช่วย การปกติเด็กที่มี อายุ 3 ขวบหรือมากกว่านั้นที่อยู่ในสถานเหล่านี้ จะได้รับการดูแล กลาย ๆ กับเด็กที่อยู่ในโรงเรียนอนุบาล และส่วนมากสถานรับเลี้ยง เด็กกลางวันเหล่านี้ดำเนินการโดยรัฐบาลส่วนท้องถิ่น¹

โดยสรุปการศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศญี่ปุ่นสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท ใหญ่ ๆ เช่นเดียวกับประเทศอื่น ได้แก่ Kindergarten และ Nursery School Kindergarten นั้น รับเด็กอายุระหว่าง 3 - 5 ขวบ มีกำหนดเวลาเรียน 3 ปี ถ้า เข้าเรียนตั้งแต่ 3 ขวบ ก็ต้องเรียนหลักสูตร 3 ปี ถ้าเข้าเรียนอายุ 4 ขวบก็เรียน หลักสูตร 2 ปี และถ้าเข้าเรียนอายุ 5 ขวบก็เรียนหลักสูตรเพียงปีเดียว เป็นต้น นอก เหนือจากโรงเรียนอนุบาลแล้วยังมีสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ซึ่งเรียกเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า "โฮอิกุ-โจ" โดยรับเลี้ยงเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ขวบ

¹ ชูศรี สนิทประชากร, ระบบการศึกษาในประเทศต่าง ๆ (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2522), หน้า 64.

การศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (The Federal Republic of Germany)

ออสติน (Gilbert R. Austin) ได้กล่าวถึงการศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศเยอรมันตั้งแต่สมัยแรกดังนี้

การศึกษาก่อนวัยเรียนในประเทศเยอรมันอาจทวนระลึกไปถึงข้อเขียนในหนังสือที่เขียนโดย มาร์ติน ลูเธอร์ (Martin Luther) ในปี ค.ศ. 1524 ที่ตีพิมพ์ภายใต้คำแนะนำแก่เทศบาลของประเทศเยอรมันในขณะนั้น ว่าควรจะมีโรงเรียนสำหรับเด็กเล็ก ๆ ขึ้น นอกจากนี้ผู้ยังได้ชี้ให้เห็นว่า บิชอปมารคาเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพวกเขาที่จะส่งลูก ๆ ให้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียน เหตุผลของลูเธอร์ก็คือเพื่อที่จะให้ทุกคนเข้าใจและซาบซึ้งในไบเบิล (Bible) ซึ่งจำเป็นที่จะต้องอาศัยการอ่าน และแม้ว่าความพยายามของลูเธอร์ครั้งนี้จะไม่เป็นไปตามที่หวังก็ตาม แต่ความเชื่อของเขาต่อสิ่งที่กล่าวไว้ในตอนต้นนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของจุดมุ่งหมายทางศาสนา และการยอมรับของ บิชอปมารคาในแง่ของความรับผิดชอบต่อการศึกษาก่อนวัยเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ได้นำไปสู่การยอมรับของการศึกษาก่อนวัยเรียนในเวลาที่ต่อมา¹

และเพื่อที่จะให้ครอบคลุมถึงสมัยก่อนที่จะมีการศึกษาก่อนวัยเรียน ได้มีสถาบันซึ่ง เป็นความหวังของพ่อแม่ที่จะให้ลูกที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ขวบ สามารถเข้าเรียนตลอดทั้งวัน หรืออาจจะจัดเป็นช่วงเวลาที่ใด โดยมีบุคคลที่มีความรู้และได้รับการฝึกหัดอย่างดีแล้วเป็นครูสอน ในศตวรรษที่ผ่านมา สถาบันเหล่านี้ได้เป็นที่รู้จักกันดีในชื่อของ "Kindergarten" ซึ่งเป็นผลงานที่เกิดจากความคิดของเฟรดริค เฟรเดอเบล (Freidrich Froebel, 1782 - 1852) ซึ่งต่อมาคำว่า "บ้านของเด็ก" (Children's Day Home) หรือที่เรียกกันเป็นภาษาเยอรมันว่า Kindertagesstätte ก็ถูกนำมาใช้เพื่อบรรยายถึงบ้าน ซึ่งดูแลรับเลี้ยงเด็กตลอดวัน รูปแบบของการศึกษาก่อนวัยเรียนสำหรับเด็กเล็ก ๆ ได้แก่

¹Gilbert R. Austin, Early Childhood Education, p.267.

บ้านเด็กแบบมอนเตสซอรี (Montessori Children's Home) ซึ่งได้เริ่มมีการจัดตั้งขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 และได้ถูกปิดภายใต้การปกครองระบอบนาซี ต่อมาภายหลังได้มีการเปิดขึ้นใหม่หลายแห่ง โดยเริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1950¹

เฟรเดอริค เพรอเบล ได้เปิดโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกขึ้นที่เมืองบลางเคิน เบริก (Blankenburg) ในรัฐริงเกิน (Thuringen) ในปี ค.ศ. 1837 การให้การศึกษาของเพรอเบลได้เน้นหนักที่ความสำคัญของการเล่น โดยวิธีนี้เพรอเบลเชื่อว่าการเรียนรู้ของเด็กจะบังเกิดขึ้น นอกจากนี้พื้นฐานทฤษฎีของเพรอเบลยังได้เน้นที่การศึกษาตามวิถีทางแห่งธรรมชาติ (Natural Education)²

ก่อนที่โรงเรียนอนุบาลแห่งแรกเกิดขึ้น ในระหว่าง ค.ศ. 1800 - 1820 ได้มีการจัดตั้งศูนย์รับเลี้ยงเด็กกลางวันขึ้นเพื่อให้การป้องกันดูแลแก่เด็ก ๆ ที่มีแม่ที่ทำงานนอกบ้าน ศูนย์เหล่านี้ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือโดยสมาคมทางศาสนา เอกชน รวมทั้งสมาคมสตรีด้วย³

โรงเรียนอนุบาลในอดีตที่ผ่านมา ไม่ได้ถือว่าอยู่ในระบบโรงเรียน แต่เป็นสวัสดิการที่จัดขึ้นภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักเยาวชนแห่งรัฐ* (Land Youth Office) สวัสดิการสงเคราะห์เหล่านี้จัดขึ้นโดยรัฐบาลท้องถิ่น จากสมาคมอาสาสมัคร เช่น พวกแคธอลิก ดูเชอร์แลนค จากสมาคมสตรี จากโรงงานอุตสาหกรรม และโดยเอกชน สมาคมเหล่านี้จะให้เช่าที่หรือไม้สร้างบ้านขึ้นมาเอง และจ้างครูมาสอน พ่อแม่ผู้ปกครองจะนำเด็กมาในตอนเช้า และรับกลับในตอนกลางวัน หรือบ่าย การช่วยเหลือทางการเงินนั้นจะขึ้นอยู่กับองค์การที่จัดตั้งโรงเรียนเหล่านี้ขึ้นมา ผู้ปกครองจะจ่ายเป็นค่าที่พักประมาณ 2 - 3 มาร์ค ต่อเด็ก 1 คน แต่ในบางกรณีก็อาจไม่ต้องเสียเงินเลยก็ได้ ในกรณีนี้

¹UNESCO, World Survey of Education ([n.p.] : UNESCO, 1958), p.457.

²Gilbert R. Austin, Early Childhood Education, p.268.

³Ibid., pp. 267-268.

*A Constituent State of the Federal Republic.

สำนักเยาวชนแห่งชาติ หรือสาขาในชนบทหรือในเมืองจะให้การช่วยเหลือทางการเงิน¹

หน้าที่ของโรงเรียนอนุบาลเหล่านี้ก็คือให้การอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมเด็กให้เจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาให้เหมาะสมกับวัย การสร้างเสริมสิ่งเหล่านี้จะทำโดยใช้กิจกรรม เช่น การให้เด็กเล่นเกมส่ต่าง ๆ ในเรื่องของหลักสูตร ไม่ได้มีหลักสูตรที่แน่นอนตายตัว เด็กจะใช้เวลาที่อยู่ในโรงเรียนอย่างใกล้ชิดส่วนทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น เล่นในบ้าน และในสวน เตรียมอาหาร พักนอน ร้องเพลง วาดภาพ เล่นดนตรี ฯลฯ²

ครูอนุบาลจะได้รับการฝึกอบรมเป็นเวลา 2 ปี จากวิทยาลัยเอกชน ของรัฐและของเทศบาล หลักสูตรที่เรียนจะบรรจุภาคทฤษฎี (อันได้แก่ จิตวิทยา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม วรรณคดีเยอรมันสำหรับเด็ก ครอบคลุม ศึกษาศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และสวัสดิการเด็ก อนามัย และการสอนอนุบาล) การฝึกหัดทางความคิด (เช่น วาดเขียน ระบายสี การตัดปะ ทัวแบบจำลอง เย็บปักถักร้อย ร้องเพลง การดนตรี จังหวะ การบริหารร่างกาย ตลอดจนการเล่านิทาน ฯลฯ) นอกจากภาคทฤษฎีแล้ว ยังประกอบด้วยภาคปฏิบัติอีกด้วย

ครูอนุบาลจะคงจดทะเบียนเป็นสมาชิกของสหภาพเปสตาลอซซี และเฟรชเบล (Pestalozzi-Froebel Union) ณ เมืองแอมเบิร์ก นอกจากนี้ยังต้องเป็นสมาชิกของสมาคมสัมมนาเกษตรลึคสำหรับครูอนุบาลและผู้นำเยาวชน และต้องเข้าร่วมประชุมใน Christian Child Welfare Conference ที่เมือง Aprath-Wuppertal

จะมีสถานับเด็กประเภทหนึ่งที่อยู่ระหว่างอนุบาลศึกษา และประถมศึกษา ที่เรียกว่า "School Kindergarten" สำหรับเด็กที่มีอายุ 6 ขวบ แต่ยังไม่พร้อมที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา เด็กเหล่านี้จะอยู่ในความดูแลและคำแนะนำของแพทย์ เช่น เด็กประเภทเรียนช้า ฯลฯ³

¹UNESCO, World Survey of Education, p.457.

²Ibid., p.458.

³Ibid.,

สมาคมครูเยอรมัน (Deutscher Lehrerverband) ได้รายงานเกี่ยวกับ การศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศเยอรมันตะวันตก จากการสัมมนาที่ยุโรประหว่างวันที่ 19 - 24 เมษายน ค.ศ. 1977 ซึ่งมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

การศึกษาที่จัดให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในลัทธิ เหมือนกับการศึกษาในครอบครัว แต่ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา¹ ประมาณ 50% ของเด็กที่มี อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล แต่ในปัจจุบันเนื่องจาก โรงเรียนอนุบาลได้ขยายตัวมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับสถิติการเกิดของเด็กลดลง ดังนั้นเด็กในกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี จึงมีโอกาสดำเนินการเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลถึง 70%¹

การศึกษานูบาลตั้งแต่ต้นจนถึงช่วงปี ค.ศ. 1960 - 1970 การศึกษาในระดับ นี้มีสภาพเหมือนกับสถานดูแลเด็ก ซึ่งไม่มีด้านวิชาการเข้ามาเกี่ยวข้องเลย แต่ในเร็ว ๆ นี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและความท้าทายในทางการศึกษาต่าง ๆ จึงทำให้ การศึกษาในระดับนี้ได้ได้รับความสนใจมากขึ้น เหตุผลใหญ่ ๆ 4 ประการที่จะกล่าวต่อไปนี้ ทำให้การศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนต้องพบกับความท้าทายใหม่ ๆ กล่าวคือ

1. การให้ความเสมอภาคแก่เด็กที่อยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่มีความผิดปกติทางด้านสติปัญญา และทางด้านร่างกาย
2. การให้การศึกษากับครอบครัวเล็ก ๆ ได้แก่การให้ความรู้แก่คุณหมุ่สาวที่เพิ่ง แต่งงานในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเลี้ยงดูบุตร
3. เด็กในวัยก่อนเข้าเรียนมีความยืดหยุ่นมาก จึงเป็นโอกาสดีในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ

¹Deutscher Lehrerverband, "Pre-School in the Federal Republic of Germany," in Social and Educational Aspects of Early Childhood Education (Report of a World Confederation of Organisation of the Teaching Profession European Seminar Pau, 19-24 April, 1977) p. 36.

4. ช่วยให้บริการการศึกษาทั้งหลายมีโอกาสได้รวมกิจกรรมที่รัฐจัดขึ้น¹

ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เรียกการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนว่า "Elementary Education" ซึ่งประกอบด้วยสถาบันการศึกษาที่ส่งเสริมการศึกษาให้แก่เด็กระหว่าง 3 ขวบ จนถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

การอนุบาลศึกษา (Kindergarten) เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 4 ขวบ ส่วนใหญ่จะให้การศึกษาดูแลและส่งเสริมเด็ก ๆ หน่อย ๆ การให้การศึกษาแก่เด็กจะกระทำเมื่อเด็กมีอายุได้ 5 ขวบ ซึ่งเด็กเหล่านี้ส่วนหนึ่งจะอยู่ในโรงเรียนอนุบาล และอีกส่วนหนึ่งจะอยู่ใน Elementary Classes (ขึ้นอยู่กับแต่ละรัฐ ซึ่งไม่เหมือนกัน)

บรรณานักเขียนของวารสารวางแผนการศึกษา (Bildungsamptplan) ได้หวังไว้ว่า ในปี 1980 เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 5 ปี จะเข้าเรียนใน Elementary Class ถึง 30 - 50 % แต่แนวโน้มนี้จะพัฒนาช้าลง เพราะจากการทดลองที่ผ่านมา Elementary Class ไม่ได้เป็นเครื่องยืนยันเสมอไปว่า จะเป็นการศึกษาที่จำเป็นที่จะต่อไปยังระดับประถมศึกษาและในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็ไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอายุเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับแต่อย่างใด

ผลจากการที่มีผู้ที่มีคุณสมบัติพอเพียงเข้ามาทำงาน การศึกษาระดับอนุบาลก็ได้พยายามเน้นหนักยิ่งขึ้นในด้านการศึกษาและสังคม เพื่อที่จะให้การเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาง่ายขึ้น แต่การสอนก็ไม่ควรที่จะคาดคะเนว่าการศึกษาในระดับประถมจะเป็นอย่างไร หลักสูตรในระดับนี้จะเป็นการสร้างพื้นฐานอย่างกว้าง ๆ ไว้เท่านั้น เพื่อให้เด็กสามารถเรียนในระดับประถมได้ หรืออาจจะกล่าวง่าย ๆ ว่า การศึกษาระดับอนุบาลนี้เป็นการเตรียม

¹ Deutscher Lehrerverband, "Pre-School in the Federal Republic of Germany," in Social and Educational Aspects of Early Childhood Education (Report of a World Confederation of Organisation of the Teaching Profession European Seminar Pau, 19-24 April, 1977), p.37.

สร้าง ส่งเสริมและเตรียมเด็กที่จะขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นต้นว่า ความสามารถในการสังเกต การเปรียบเทียบ การสังคน และการนำตนเอง¹

คาร์ล โรเมอร์ (Karl Römer) ได้กล่าวถึงการศึกษาระดับอนุบาลในประเทศเยอรมันตะวันตก ซึ่งพอสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

อนุบาลศึกษา ถือได้ว่าเป็นสถาบันของประเทศเยอรมันที่สำคัญและมีชื่อเสียงสถาบันหนึ่ง และคำว่า Kindergarten ก็ได้แพร่หลายและเป็นคำที่ใช้ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ณ.ที่แห่งนี้ เด็กอายุ 3 - 6 ขวบ จะได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดี จุดประสงค์ที่สำคัญของการอนุบาลศึกษาก็เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแสดงออกของเด็กด้วยตัวของเขาเอง และสอนให้เด็กเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เด็กส่วนใหญ่จะใช้เวลาเฉพาะในช่วงเช้าอยู่ในโรงเรียนอนุบาล แต่ก็มีโรงเรียนอนุบาลบางแห่งที่เปิดทั้งวัน เนื่องจากเห็นความจำเป็นของพ่อแม่ที่จะต้องออกไปทำงานทั้งคู่ รูปแบบที่พิเศษของอนุบาลศึกษา คือ "School Kindergarten" ที่เคยกล่าวมาแล้วในตอนก่อน โรงเรียนประเภทนี้พยายามที่จะเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในวัยที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา แต่ยังไม่มีความพร้อมที่สมบูรณ์เต็มที่

โรงเรียนอนุบาลไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษา ดังนั้นการเรียนในระดับนี้จึงเป็นความสมัครใจของผู้เรียน โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จะจัดดำเนินการโดยการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม หุ้่นส่วนหรือเอกชน เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้มีความสำคัญดังที่กล่าวแล้วในตอนก่อน รัฐจึงถือว่า การขยายตัวของระบบการศึกษาอนุบาลเป็นความจำเป็นที่เร่งด่วน ปัจจุบันเด็กอายุระหว่าง 3 - 6 ขวบ จำนวนมากกว่าครึ่งที่เข้าอยู่ใน

¹Deutscher Lehrerverband, "Pre-School in the Federal Republic of Germany," p.38.

โรงเรียนอนุบาล ดังนั้นจุดมุ่งหมายของรัฐก็คือการที่จะต้องมีให้แก่เด็กทุกคนในช่วงอายุนี้¹

ประเทศเยอรมันตะวันตก ก็เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่ได้ออกมาแล้ว นั่นก็คือ การให้สิทธิพิเศษเป็นอันดับแรกแก่เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก เด็กซึ่งบิดามารดาของทำงานและเด็กในแหล่งเสื่อมโทรม รายงานการศึกษาของประเทศเยอรมันตะวันตกในปี 1970 ได้เน้นถึงการให้การศึกษาเพื่อเป็นสิ่งที่ทดแทน หรือชดเชยแก่เด็กที่อยู่ในสภาพสังคมที่ยากจน²

กล่าวโดยสรุป การศึกษาอนุวัยเรียนในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หรือเยอรมันตะวันตก สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่คือ Kindergarten และ Nursery School และการศึกษาในระดับนี้ถือว่าเป็นบริการสวัสดิสงเคราะห์ทางสังคม ซึ่งก็ได้มีความพยายามที่จะทำให้โรงเรียนอนุบาลเป็นสถาบันทางการศึกษา ไม่ใช่ในรูปของสวัสดิการทางด้านสังคมอย่างที่เป็นอย่างที่เป็นอยู่

¹ Karl Römer, Facts about Germany : The Federal Republic of Germany (Gutersloh : Bertelsmann Lexikon - Verlag, 1979), pp. 301 - 302.

² Gilbert R. Austin, Early Childhood Education, p.271.

การศึกษาภาคก่อนวัยเรียนในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (The German Democratic Republic)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน เป็นประเทศสังคมนิยมซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 1949 รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน ได้บัญญัติหลักการทั่วไปเกี่ยวกับระบบการศึกษาไว้ดังนี้ "ประชาชนทุกคนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน มีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาโดยทั่วหน้ากัน ความสะดวกสบายในด้านการศึกษาจะเปิดให้สำหรับทุกคน ระบบการศึกษาแห่งสังคมนิยมที่บูรณาการ จะเป็นหลักประกันให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาตามวิถีทางของการศึกษิตามระบบสังคมนิยม"¹

การศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนในอดีตที่ผ่านมาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งและเป็นจุดเริ่มต้นของระบบการศึกษา ซึ่งได้มีการรวบรวมขึ้นใหม่ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1951 การศึกษาระดับนี้ไม่ถือว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับ การดำเนินงานจะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงการสอนของรัฐ และกรมเลขาธิการสำหรับการฝึกหัดอาชีพ การจัดแยกออกเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กเล็กธรรมดา (Nursery School) และโรงเรียนเด็กเล็กพิเศษ (Special Nursery School) เด็กจะได้รับอนุญาตให้เข้าเรียนได้เมื่ออายุ 3 ขวบ²

คณะครูที่สอนจะต้องผ่านการฝึกเป็นเวลา 3 ปี หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษา ทฤษฎีของการฝึก จะมีพื้นฐานเช่นเดียวกันกับที่ใช้ในสหภาพโซเวียต และผู้ที่สมัครจะต้องผ่านการฝึกตามลัทธิของมาร์กซ์ และเลนินก่อน³

¹Ministry of Education of the German Democratic Republic, Development of Public Education in the German Democratic Republic (Berlin : Ministry of Education, 1977), p.5.

²UNESCO, World Survey of Education : The German Democratic Republic, p.474.

³Ibid.

กระทรวงการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมันได้กล่าวถึง
การศึกษาระดับก่อนวัยเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัจจุบันสถาบันสำหรับจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนได้แก่ Crèches (Day Crèches และ Weekly Crèches) ซึ่งเข้าใจว่าเป็น Day Care และ Weekly Care) และโรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) สถานดูแลเด็ก (Crèches) จัดไว้สำหรับเด็กและทารกแรกเกิด รับเด็ก หลังคลอดที่มีแม่ต้องทำงานหรือเรียนอยู่ หลังจากทีระยะเวลาที่ลาพักได้หมดลง จนกว่าเด็กจะมีอายุได้ 3 ขวบ ทางศูนย์จะดูแลเด็กอยู่ตามที่ใน เรื่องของสุขภาพอนามัย และในช่วงเวลาที่เด็กอยู่ในสถานรับเลี้ยงนี้เด็ก จะได้รับความดูแลใน เรื่องของกำลัง กิจวัตรประจำวัน ความเป็น ระเบียบเรียบร้อยและในเรื่องของการช่วยตัวเอง ตลอดจนความเกี่ยวข้องกับ เรื่องสุขภาพอนามัยเบื้องต้น รูปแบบการสอนใน Crèches จะเป็นไป อย่างเคร่งครัดและค่อนข้างหนัก การคิดและการพูดจะได้รับการพัฒนาอย่าง มีระบบ ภายใต้ความคิดที่ว่า การศึกษาจะเป็นสิ่งที่จะต้องต่อเนื่องกัน ดังนั้น นาง Crèche จะให้ความสนใจในการสอนเป็นอย่างมาก

โรงงานแต่ละแห่ง และสหกรณ์การเกษตร มีส่วนรับผิดชอบที่จะดูแล ศูนย์ที่ดูสร้างขึ้นภายหลังจากที่ทางรัฐบาลได้อนุมัติ สถานรับเลี้ยงเด็กทุก แห่งจะคงขึ้นอยู่กับกระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบัน ประมาณร้อยละ 45 ของ เด็กในระหว่างแรกเกิดจนถึง 3 ขวบ จะได้รับการดูแลอยู่ในสถานรับเลี้ยง เด็ก และเป็นที่คาดหมายว่า การสร้างศูนย์นั้นจะขึ้นอยู่กับหลายฝ่ายหลาย หน่วยงานที่จะรวมกัน เช่น คณะกรรมการกลางแห่งพรรคสังคมนิยมของ ประเทศเยอรมัน ฝ่ายบริหารแห่งชาติแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตย เยอรมัน และของสภารัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (หน่วยงานทั้ง 3 นี้จะคงอนุมัติ) ทั้งนี้เพื่อเป็นการปรับปรุงการวางแผน งานในช่วงระยะเวลาต่อไป เนื่องจากสถานะภาพของประชาชนที่ต้องทำ งานจากช่วง ค.ศ. 1976 ถึง 1980 ได้วิวัฒนาการขึ้นเป็นลำดับ ระยะ เวลาพักของมารดานั้นได้ขยายออกไปจนถึง 26 สัปดาห์ และเริ่มจากบุตร คนที่ 2 มารดาจะได้พักถึง 1 ปี ถ้าเธอต้องการ¹

¹Ministry of Education of the German Democratic Republic, Development of Public Education in the German Democratic Republic, pp. 9 - 10.

ปัจจุบันจะมีถึงร้อยละ 82 ของเด็กในกลุ่มอายุ 3 - 6 ปี ที่เข้าอยู่ในโรงเรียนอนุบาลชนิดที่เข้าไปเยี่ยมกลับ หรือชนิดอยู่เป็นอาทิคัย รวมทั้งชนิดที่เป็นช่วงตลอดฤดูก็ได้ สถาบันเหล่านี้รับเด็กตั้งแต่อายุ 3 ขวบ จนถึงก่อนที่จะมีอายุเข้าเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ (ซึ่งก็มีอายุหลัง 6 ขวบไปแล้ว)

ในช่วงระยะจนถึง ค.ศ. 1980 เด็กทั้งหมดที่มีอายุที่จะเข้าเรียนในระดับอนุบาล มีโอกาสที่จะเข้าเรียนถึง 100 % เพื่อที่รับการศึกษ การดูแลที่จะเข้าเรียนในชั้นสูงต่อไป ในช่วงครึ่งปีแรกของ ค.ศ. 1976 จะมีโรงเรียนอนุบาลถึง 7,905 แห่งที่ตั้งขึ้นมา การเรียนในระดับอนุบาลจะไม่มีภาระเก็บเงินใด ๆ ทั้งสิ้น พ่อแม่เพียงแต่จ่ายเงินจำนวนเล็กน้อยเป็นค่าอาหารเท่านั้น

จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอนุบาลในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน ก็เพื่อที่จะพัฒนาเด็กในด้านสุขภาพอนามัย ร่างกาย และจิตใจ ให้เหมาะสมกับระดับอายุ จุดที่เน้นและให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ คุณสมบัติด้านศีลธรรมจรรยา และการเป็นผู้ที่มีสุนทรีย์ะ การศึกษาในระดับอนุบาลนี้จะพัฒนาทุกอย่างอย่างมีระบบ การสอนก็จะทอวางแผนไวล่วงหน้า

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน (Crèches) และโรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) จะเปิดบริการตลอดทั้งวัน ส่วนมากจะเริ่มตั้งแต่ 6 - 7 โมงเช้า จนถึง 6 โมงเย็น แต่อาจจะปรับให้เหมาะสมสำหรับมารดาที่มีช่วงการทำงานเป็นคาบ (จะมีเด็กประเภทนี้ อยู่ประมาณ 1 % เท่านั้น)

สถาบันระดับก่อนวัยเรียนนี้ พ่อแม่และครูจะให้ความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการที่จะพัฒนาและให้การศึกษแก่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โดยวิธีการเลือกนิคามารดาเข้ามาเป็นผู้แทน

ในการเตรียมตัวเด็กเข้าโรงเรียนนั้น ผู้ปกครองมีสิ่งช่วยมากมาย โดยเฉพาะข่าวสารจากทางสื่อสารมวลชน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นข่าวสารที่ได้มาตรฐานในการเตรียมตัวเด็ก

ให้เข้าโรงเรียน¹

กล่าวโดยสรุปการศึกษาภาคก่อนวัยเรียนในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือ Kindergarten และสถานรับเลี้ยงเด็ก (Crèches) ซึ่งอาจจะรับเลี้ยงเด็กเป็นรายวันและรายอาทิตย์ที่สถานรับเลี้ยงเด็ก เหล่านี้จะรับเลี้ยงเด็กตั้งแต่แรกเกิด จนถึง 3 ขวบ และจากนั้นเด็กก็จะเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล ซึ่งก็มีชนิดที่ไปเข้ากลับเย็น ชนิดที่อยู่เป็นอาทิตย์ หรือเป็นช่วงตลอดฤดู และการศึกษาในระดับนี้ไม่ตองเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

การศึกษาภาคก่อนวัยเรียนในประเทศอิสราเอล

การศึกษาภาคก่อนวัยเรียนในประเทศอิสราเอลนี้ ผู้วิจัยได้รายละเอียดจากเอกสาร รายงานการไปปฏิบัติงานต่างประเทศของ นิตยา ภัสสรศิริ และมุสตี ภูอินทร์ แห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เรื่อง "การศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน ณ ประเทศอิสราเอล" ตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม 2522 ถึงวันที่ 20 พฤษภาคม 2522 ดังพอสรุปความสำคัญได้ดังต่อไปนี้

การศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในอิสราเอลจัดขึ้นตามความเชื่อที่ว่า การให้การศึกษแก่เด็กในวัยนี้มีผลต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจาก การหลอหลอมกลมเกลียวเด็กปฐมวัยทำให้ได้ง่ายกว่าและประสพผลสำเร็จมากกว่า ด้วยความเชื่อกังกล่าวรัฐบาลได้จัดการศึกษาก่อนวัยเรียนให้โดยไม่ตองเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งแต่ พ.ศ. 2492 หลังจากอิสราเอลประกาศตั้งประเทศเป็นอิสระเพียง 1 ปี ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้การศึกษา

¹Ministry of Education of the German Democratic Republic,
Development of Public Education in the German Democratic Republic,
p.11.

ระดับนี้เป็นเครื่องวัดของว่างระหว่างประชาชนผู้อพยพมาจากดินแดนต่าง ๆ กว่า 100 ประเทศ

โดยเหตุที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ความสำคัญแก่บุคคลโดยโอกาสเป็นอันดับแรก ในท้องถิ่นที่ยากจน รัฐบาลก็ได้จัดการศึกษาให้แก่เด็กอายุ 3 - 4 ขวบ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ตามความเหมาะสม

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในครั้งนี้นั้นไม่ได้รับความสำเร็จดังคาด เนื่องจากผู้อพยพมาใหม่ ในช่วง พ.ศ. 2493 - 2503 ส่วนใหญ่มาจากประเทศที่มีบ่อนิสลาม ในหมู่ผู้อพยพเอง ก็ประสบปัญหาความวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันมากจนไม่อาจจะใช้การศึกษาในระดับนี้เป็นเครื่องหลอหลอมเด็กเพื่อให้ประเทศชาติเป็นปึกแผ่นได้ จึงต้องปรับวิธีการสอนเสียใหม่

ในปี 2521 อิสราเอลมีโรงเรียนอนุบาล 5,400 แห่ง จำนวนเด็กเปรียบเทียบกับเด็กในกลุ่มอายุเดียวกันได้แสดงไว้ในตารางข้างล่างนี้

กลุ่มอายุ	ร้อยละของเด็กในโรงเรียนอนุบาลเปรียบเทียบกับเด็กในกลุ่มอายุ	หมายเหตุ
3	87	ฟรีในท้องถิ่นที่ยากจน
4	97	ฟรีในท้องถิ่นที่ยากจน
5	100	ฟรีและบังคับ

แม้สถิติจะแสดงให้เห็นว่าอิสราเอลเป็นประเทศที่ประสบผลสำเร็จในการขยายการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนก็ตาม แต่ก็มีปัญหาที่อิสราเอลยอมรับว่าตนเองยังประสบอยู่และกำลังทดลองหาแนวทางแก้ไข ได้แก่

1. ช่องว่างทางการเรียนรู้ของเด็ก มีเด็กเป็นจำนวนมากที่จัดว่าเป็นผู้ด้อยโอกาส ทำให้เกิดการเสียเปรียบแก่เด็กอื่น รัฐบาลได้พยายามแก้ไขโดยใช้ Intensive Method วิธีการดังกล่าวได้เน้นพัฒนาการทางภาษาสติปัญญาโดยใช้การจัดกลุ่มเด็กเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

2. ช่องว่างทางด้านวัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างครูกับพ่อแม่เด็ก ซึ่งก่อให้เกิดการดูหมิ่นเหยียดหยามพ่อแม่เด็ก รัฐบาลได้หาทางแก้ไขจนเป็นผลสำเร็จโดยให้ความสนใจและการยอมรับวัฒนธรรมพื้นฐานของพ่อแม่เด็ก เช่น ให้เล่าถึงชีวิตในวัยเด็กในประเทศของตน

3. ช่องว่างระหว่างบุคคลและสังคม ซึ่งเกิดจากพ่อแม่ของเด็กไม่รู้จักความสำคัญของตนเอง เนื่องจากวัฒนธรรมของตนไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมอิสราเอลทำให้เกิดกระทบตึงเด็ก ในข้อนี้รัฐบาลก็ได้ทำการแก้ไขแล้วดังปรากฏในข้อ 2 ที่ว่าครูยอมรับวัฒนธรรมดั้งเดิมของพ่อแม่เด็ก ทำให้พ่อแม่เด็กเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมเดิมของตน

การศึกษาสำหรับ เด็กปฐมวัยในอิสราเอลในปัจจุบันมีหน่วยงานรับผิดชอบหลายหน่วยงานคือ

1. กระทรวงการศึกษาและวัฒนธรรม รับผิดชอบด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การฝึกอบรมบุคลากร

2. เทศบาล รับผิดชอบด้านบริหารโรงเรียนอนุบาลสำหรับเด็ก 3 - 5 ปี ในท้องถิ่นที่ตนรับผิดชอบ

3. ศูนย์ชุมชน จัดโปรแกรมสำหรับแม่และเด็กในวัยทารกและวัยสอนเดิน

4. กระทรวงอนามัยและสวัสดิการสังคม รับผิดชอบศูนย์รับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี

5. องค์การต่าง ๆ เช่น องค์การสตรี เป็นต้น

วัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน

1. มุ่งเน้นการคำนึงถึงเด็กในฐานะเอกลักษณ์บุคคล การศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน

จัดขึ้น โดยมุ่งที่จะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคล

2. มุ่งเน้นการคำนึงถึงหลักบูรณาการ คำว่าบูรณาการในระบบการศึกษาของอิสราเอล มีความหมาย 3 อย่างคือ

1. บูรณาการด้านอายุ ได้จัดเด็กหลายกลุ่มอายุไว้ด้วยกันดังที่เรียกว่า Family Grouping เพื่อให้ศูนย์เด็กมีสภาพเหมือนกัน
 2. บูรณาการด้านโปรแกรม ได้แก่การผสมผสานวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
 3. บูรณาการด้านเด็กปกติกับเด็กไม่ปกติ มีการจัดเด็กไม่ปกติรวมไว้กับเด็กปกติ เพื่อให้เด็กได้ปรับตัวและสามารถผนวกตัวเองให้เข้าอยู่ในสังคมทั่วไปได้
3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน
4. มุ่งเน้นการพัฒนาตัวครู

ปรัชญาการศึกษาและการเรียนการสอน การจัดการศึกษาของอิสราเอลคำนึงถึงสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของคนในประเทศเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากชาวอิสราเอลประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติที่มาจากประเทศที่มีภาษาและวัฒนธรรมต่าง ๆ กันไป การศึกษาระดับอนุบาลเป็นการศึกษากากบังคัมของอิสราเอล และเป็นการศึกษาที่เน้นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของผู้มาจากที่ต่าง ๆ ซึ่งในขณะที่เดียวกันก็ให้รางวัลซึ่งเอกลักษณ์แห่งวัฒนธรรมของตน

ในด้านการเรียนการสอน อิสราเอลได้ศึกษางานของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงทั่วโลก และนำมาทดลองใช้ในอิสราเอล ปัจจุบันการศึกษาระดับอนุบาล ได้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนายิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลัก ความคิดสร้างสรรค์ได้รับการส่งเสริมมากตั้งแต่ระดับอนุบาล เนื่องจากความเชื่อที่ว่าเด็กรู้จักคิดสร้างสรรค์เป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศ โรงเรียนอนุบาลเน้นการใช้สื่อการเรียนต่าง ๆ มาก มีหน่วยงานบริการให้ครูขอยืมอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ ปัจจุบันมี 32 แห่งในอิสราเอล นอกจากนั้น ครูอนุบาลในเมืองไฮฟา (Haifa) ยังได้รับค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อวัสดุทำอุปกรณ์เป็นเงิน 300 Lira ต่อเดือน (ประมาณเกือบ 300 บาท)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาและการอบรมก่อนทำงาน

1. วิทยาลัยครู จัดการสอนฝึกหัดครูอนุบาล โดยใช้เวลาเรียน 3 ปี หลังจากจบชั้นมัธยมบริบูรณ์
2. มหาวิทยาลัย ให้การศึกษาระดับปริญญา เพื่อเตรียมครูพิเศษซึ่งเชี่ยวชาญการสอนในค่านหนึ่งค่านใดเป็นพิเศษ
3. กระทรวงการศึกษาและวัฒนธรรมร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขจัดอบรมผู้ดูแลเด็กในศูนย์รับเลี้ยงเด็กกลางวัน โดยรับเด็กผู้จบการศึกษาคณะบังคับ (อายุ 15 ปี) และเข้าอบรมหลักสูตร 1 ปี หรือ 2 ปี
4. หน่วยงานเอกชนต่าง ๆ เช่น สมาคมสตรี มูลนิธิ จัดอบรมผู้ดูแลเด็กก่อนส่งเข้าทำงาน

การคัดเลือกครูเข้าสอนในโรงเรียนอนุบาลนั้น ครูต้องจบจากวิทยาลัยฝึกหัดครู การศึกษาอนุบาลในประเทศอิสราเอลประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ได้ก็เพราะคุณภาพของการให้การศึกษาซึ่งขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงมุ่งพัฒนาคุณภาพของครูในทุก ๆ ทาง โดยมีการอบรมก่อนประจำการและขณะประจำการ อยู่เสมอ และมีระบบการนิเทศติดตามผลและการให้บริการด้านวิชาการแก่ครูอย่างใกล้ชิด ทั่วประเทศ¹

อาจกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนของประเทศต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ Kindergarten และ Nursery School ซึ่งแต่ละลักษณะอาจจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป แต่จุดประสงค์ใหญ่ก็เพื่อให้บริการแก่เด็กที่อยู่ในฐานะที่เสียเปรียบทางบ้านสังคมเป็นสำคัญ

¹นิติยา ภัสสรศิริ และบุสดี ภูอินทร์, "รายงานการไปดูงานต่างประเทศ : การศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนประเทศอิสราเอล," (ลัดสำเนา) หน้า 6 - 13 .